

9^E JAARGANG N^O. 9 — 17 MEI 1929

LOSSE NUMMERS 15 CENT

OPLAGE BOVEN 100.000 EXEMPLAREN

DIE STAD

GEÏLLUSTREERD WEEKBLAD

VERSCHIJNT DES VRIJDAGS

AMSTERDAM

REDACTIE EN ADMINISTRATIE

KEIZERSGR. 234 TEL. 43304

*Grock de wereldvermaarde muzikale Clown
is in Amsterdam aangekomen alwaar hij onder*

GROCK

*de auspiciën van den Impressario Ernst Krauss
van 17—31 Mei optreedt in het Theater Carré.*

Een idyllisch plekje in het dorp.

HET OUDE Schagen

Omtrent den juisten ouderdom van dit eigenaardig „vlek” in Hollands Noorden tast men vrijwel in 't duister. Bij gemis echter aan voldoende historische gegevens is men gaan fantaseeren, zoowel wat den naam als het stichtingsjaar der plaats betreft. In de Kroniek van Dirk Burger van Schoorel legt het volgende vers daarvan getuigenis af:

Een riant gezicht op het dorp.

Het oude slot te Schagen.

„Soo gy van ymand hoord, die na myn naam kwam vragen, Cayen heet ik eerst, maar nu zoo hiet ik Schagen. Al oud is mijn begin, wanneer ik ben geboud Gansch zeker en gewis, ik ben veel jaren oud. En zoo gij 't weten wilt, ik zal u regt verklaren Na men drie hondert schreef, en vieren dertig jaren.”

Vrijwel zeker is het, dat omstreeks het jaar 400 op de plaats, waar nu Schagen ligt, een zoogenaamde „marke” heeft bestaan, waarvan de bewoners met visscherij en jacht in hun eenvoudige behoeften voorzagen.

Naar het schijnt heeft ook deze aloude „marke” veel te lijden gehad van de woeste Noormannen, welke zeeroovers Hollands kusten besprongen, zoodat er van de oorspronkelijke nederzetting weinig overbleef.

Ten einde het landvolk ten slotte te beschermen, werden door het gezag overal in de gewesten kasteelen en sterkten opgetrokken, waarmede dikwerf vreemdelingen werden begiftigd, die bij den vorst in hoog aanzien stonden.

Toen in later jaren deze burchtheeren en baronnen zich onttrokken aan het grafelijk gezag, gevoelden ze zich heer en meester op hun gebied, waarbij meermalen de bevolking straffeloos werd uitgebuit.

In later jaren lezen we, hoe graaf Floris V aan Schagen vrijdom van alle grafelijke tollën verleende zoo te water als te land, vrijheid om te bakken en te brouwen, alsmede om koopmanschap te doen. Van nu af genoot men rust en voorspoed, tot de moord op Floris V aan dien toestand weer een einde maakte.

Gelukkig braken er later weer betere tijden aan, zoodat „Schagen in gemeenschap stond met alle steden van Holland en had daardoor een levendig vertier.”

Reeds in 1402 had Willem van Beieren aan de stad het recht van een vrije week- en jaarmarkt geschonken, waardoor Schagen in Hollands Noorden een middelpunt van verkeer werd.

In 1555 werd aan de burgemeesters van Schagen het recht verleend hunne „uitgaande” brieven van een wapen te voorzien, bestaande uit „een witte Roos, omtrokken met een witte Cirkel, daar vier witte Leliën buiten omstaan en dat op een rood veld; gevoert door een geharnast Man, dragende een knots op zijn schouder”. Volgens

sommige schrijvers zou deze geharnaste man ridder Magnus van Schagen voorstellen, die in 1219 ter kruisvaart trok ter verovering van de stad Damiate.

Anderen beweren, dat de reus met de knots in het wapen niets anders is dan een metamorfose van Schagens schutspatroom, den heiligen Christophorus. In een beschrijving van Holland (gedrukt in Amsterdam in 1750) lezen we van deze plaats: „Midden in de Plaats is een ruim Marktveld, op 't welk drie Buurten uitloopen. Hierop worden jaarlijks verscheiden zoo Paarden- als Beestenmarkten gehouden. Bezuiden dit marktveld en door een Voorpoort en ruim Voorplein van hetzelfde afgescheiden, staat het Adellijk Slot der heeren van Schagen, midden in een Vijver. Het is van verscheiden Toorens voorzien, en werdt van ouds voor zeer sterk gehouden.

Op de groote zaal van dit slot staan twee Pilaaren die volgens een Latijns vers van Beirloeus vóór den schoorsteen te leezen, uit de puinhoopen van het oud Carthago herwaarts gebragt zouden zijn. Thans dienen ze om den schoorsteenmantel te ondersteunen. Ook ziet men hier de geschilderde Afbeeldsels van onderscheidene Graaven en andere Grooten. Agter het slot is een groote Boomgaard, die somtijds voor zevenhonderd Guldens in 't jaar verpagt is geworden.”

Wanneer wij ons bij deze beschrijving van het hedendaagsche Schagen bepalen, moet onmiddellijk getuigd worden, dat er van dezen roemrijken burcht heel weinig is overgebleven, wat ongetwijfeld zeer valt te betreuren.

Schager landschap-schoon.

Ongetwijfeld is het eens een machtig bouwwerk geweest, toebehoorende aan Willem van Beieren, die om zijn bewijzen van dapperheid tegen de Friezen Schagen en onderhoorigheden als een vrije heerlijkheid ontving. Eenige jaren behoorde het niet aan Beierens geslacht, maar aan zekeren George van Cats, die het kasteel had gekocht voor 263.000 guldens.

In 1676 werd Floris Karel van Beieren eigenaar door aankoop van het kasteel van zekeren Petrus Corn. Groot. Floris' zoon en opvolger Dirk Florisz.

sneuvelde in 1706, een dochter nalatende, Maria Isabella, die een jaar later huwde met Franciscus Paulus Emilius, graaf van Oultremont. Van dien tijd bleef het slot eigendom van het geslacht Oultremont, welke familie echter in 1795 naar het buitenland vertrok. Van nu af aan werd de burcht verwaarloosd. In 1830 bezichtigde de buitenlandsche eigenaar nog eenmaal de aloude sterkte, waarbij hij deze woorden sprak : „Je ne reviendrais jamais,” en hij hield woord.

Hij vertrok en nam vele kostbaarheden uit het slot mede, welke nog heden ten dage in een museum te Brussel worden bewaard.

Nadien is de eens zoo gevreesde burcht door den tand des tijds bijna geheel ten onder gegaan.

Toch zijn er gelukkig thans nog eenige fraaie overblijfselen bewaard. Door den doorgang vanaf de markt betreedt men het voormalige slotplein, waar ons oog onmiddellijk valt op de beide sierlijke torens van het voormalige kasteel. De geheele omgeving is thans herschapen in een aardig plantsoen. Achter het slot strekte zich voorheen het Heerenbosch uit, hetwelk echter geheel in bouwland is veranderd. Zoo is van de eens zoo machtige sterkte der Beierens al bitter weinig overgebleven.

Tot het laatst der vorige eeuw stond op het ruime marktplein het schoone kerkgebouw, voor de hervorming aan den H. Christoffel gewijd.

Den 22en Augustus 1895 werd het trotsche bouwwerk, vermoedelijk door onvoorzichtigheid bij herstellingen, door brand vernield, waarbij alleen eenig zilverwerk, stoelen en boekwerken werden gered. Bij deze catastrofie is ook de prachtige graftombe der Beierens verloren gegaan. Bij het opruimingswerk heeft men nog eenige overblijfselen uit de tombe verzameld en deze weer begraven, waaraan een steen herinnert, welke in den torenmuur is gemetseld.

Een der grafsteenen uit de afgebrande kerk wordt in den kelder van het Rijksmuseum bewaard. Men vindt hierop afgebeeld den eersten Heer van Schagen, die als helmteeken voert den Hollandschen tuyn, waarin men enkel den leeuw bemerkt.

De nieuwe kerk is onder leiding van den architect Van der Steur zooveel mogelijk in den stijl van den vroegeren toren (Holl. renaissance) opgebouwd.

Oudtijds prijkte op het marktplein het aloude Raadhuis, hetwelk echter in den jare 1731 wegens

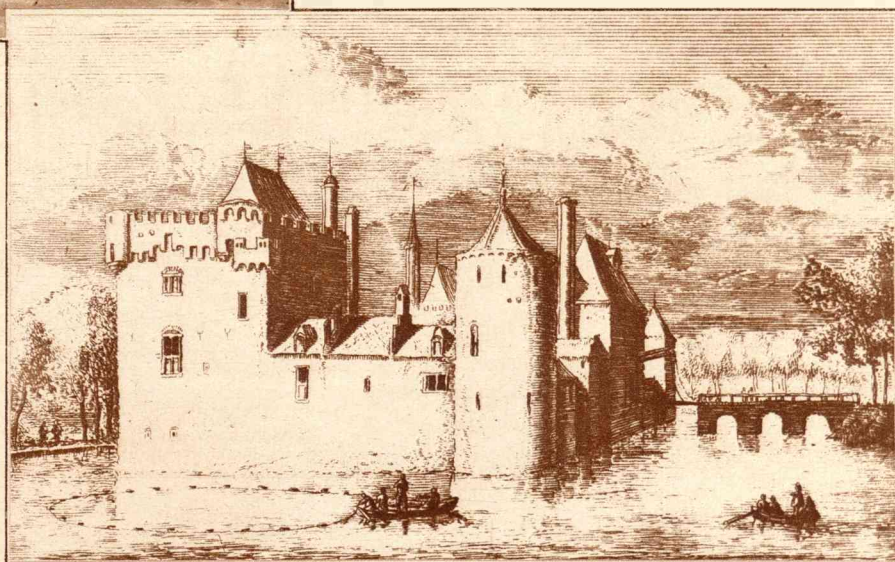
bouwvalligheid is afgebroken. In hetzelfde jaar werd door Burgemeesteren een huis gekocht aan de zuidzijde van het marktplein met onderscheidene „Boven- en Benedenkamers en Vertrekken, 't welk tot een Raadhuis bekwaam gemaakt is”.

Eenige jaren geleden, toen het gebouw in vervallen toestand verkeerde, heeft het polderbestuur het aan de gemeente verkocht. Nadien is het geheel vernieuwd en, met uitzondering van de moderne ramen, zooveel mogelijk in ouden stijl opgetrokken. In den gevel treft men nog den steen met het wapen van Schagen, waarop te lezen staat :

En waarom draagt de Reus
de frissche Roos van Schagen,
Omdat Westfriesland's roem
Geen minder man kan dragen.

Boven aan den gevel van het Raadhuis prijkt nog het beeld Justitia (Gerechtigheid), waarboven een klok, welke bij Raadzitting, verkooping en verpachting van land door den polder wordt geluid. Het polderbestuur heeft namelijk het recht behouden om in het Raadhuis te vergaderen.

Naast het Raadhuis vindt men de Waag. Links hiervan treft men nog een ouderwetsch café, „De Posthoorn”, waar voorheen, toen het brievenvervoer nog per omnibus ging, de post werd uitgereikt. In deze omgeving voert een doorgang naar de

Het Huis te Schagen in 1612, naar een oude kopergravure.

ruïne van het voormalige slot. Voortgaande langs de Laet en de Bierkade bemerken we, dat aan laatstgenoemde enkele zeer oude gevels nog herinneringen opwekken aan den vroegeren bierhandel. Het bier werd uit de daarliggende kelders verscheept.

Tegenwoordig biedt de gracht ligplaats aan talrijke motorboten en beurtschepen. Aan 't einde van de Loet stond voor enkele jaren nog een schilderachtige windkorenmolen, welke echter door een fabriek is vervangen.

Aan de marktzijde trekt nog de aandacht een oude gevel „De Moriaan” en iets verder de trapgevel van het „Schager Koffiehuis”.

Aan de Oostzijde der markt vindt men in café „De Rooze Leeuw” in een vensterglas boven de deur een bijzonder sierlijk gemodeleerd leeuwje van gebrand glas. De „Lage zijde” van de Gedempte Gracht afwandele, komen we bij de R. K. kerk. Hieromtrent vinden we in Noordh. Oudheden de volgende beschrijving :

De R. K. kerk te Schagen is nieuw, doch zij bevat een fraaien eikenhouten predikstoel, in den Vlaamschen barokstijl van 't laatst der 17e eeuw uitgevoerd. Onder 't gestoelte ziet men een levensgrooten St. Christoffel, die 't Christuskind draagt. De trapeleuning is zeer kunstvaardig gesneden. De borstwering prijkt met médaillonportretten van heiligen, terwijl het klankbord schijnbaar een draperie is, die door kleine zwevende engelfiguren wordt gedragen.

In den toren hangen twee oude klokken, uit Friesland afkomstig en versierd met randschriften.

Waar we hiermede een blik hebben geslagen in het oude Schagen, willen we ten slotte getuigen, dat dit belangrijk „plek” in Hollands Noorden er bijzonder welvarend uitziet. Het zijn vooral de zeer belangrijke weekmarkten en groote jaarmarkten, welke de plaats maken tot een belangrijk centrum voor gansch de omgeving.

De Ned. Hervormde kerk te Schagen.

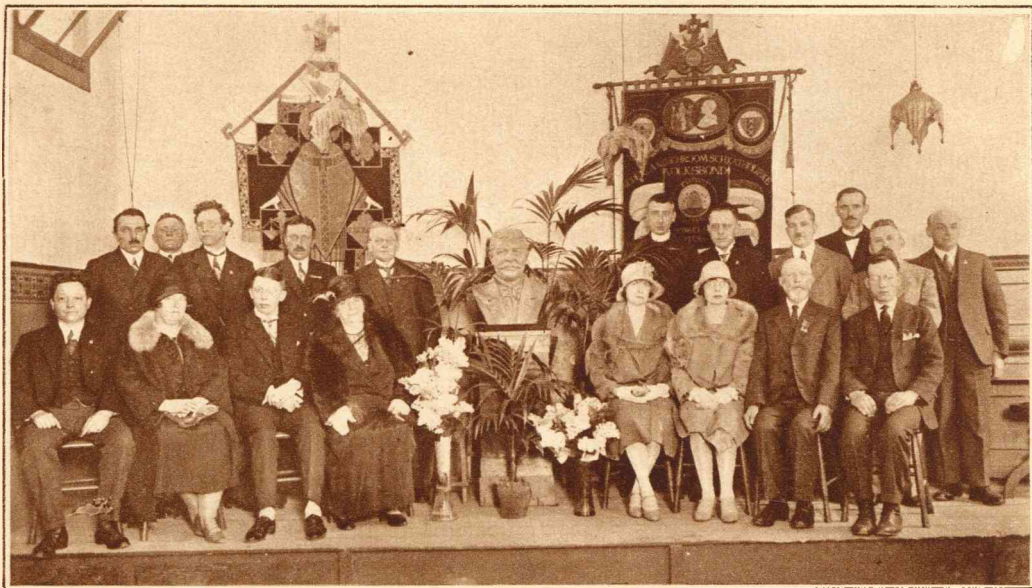
TWEE MOOIE GEVELS DIE VERDWIJNEN GAAN. Aan de Heerengracht nummer 244-246 staan twee ten doode gedoemde perceelen, aan welke afbraak men reeds begonnen is. Helaas! Want genoemde huizen zijn beide bekroond met een prachtige, sierlijke gevel, terwijl de stoep van nummer 246 eveneens een kunstwerk mag genoemd worden.

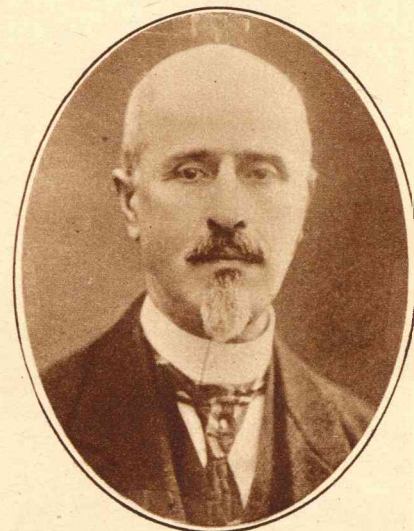
MEJ. JANETTA PIERETTA GLASIUS hoopt den 21sten Mei den dag te herdenken dat zij 35 jaar als winkelfrouw en boekhoudster werkzaam is bij de broodbakkerij Willemsen aan de Sint Antoniusbreestr. alhier.

In de Hoofdstad

ONTHULLING BORSTBEELD WILLEM PASSTOORS — Zondag vond hier ter stede de onthulling plaats van het borstbeeld van wijlen den Heer Willem Passtoors, in leven Centraal President van den Ned. R.K. Volksbond. Tijdens de plechtigheid waren op het podium familieleden en bestuurders van den Volksbond rondom de buste geschaard.

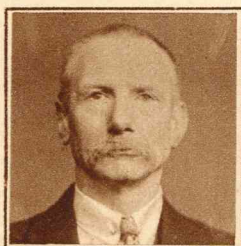

PROFESSOR SAMUEL MENDES DA COSTA, Hoogleraar in de leer der Huidziekten aan de Amsterdamsche Universiteit, herdacht Zaterdag j.l. het feit dat hij vóór 40 jaar het artsdiploma verwierf.

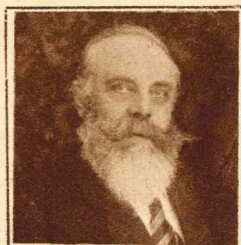
HET HUIS VAN COYMANS zooals het door niemand minder dan Jacob van Campen opgetrokken perceel aan de Keizersgracht gewoonlijk genoemd wordt en waar sinds lange jaren een Hoogere Burgerschool is gevestigd, zal hersteld worden hetgeen een alleszins prijzenswaardige daad genoemd mag worden. Hiernaast een afbeelding van het bewuste huis aan de Keizersgracht tegenover de Westermarkt.

TOT DIRECTEUR VAN HET WILHELMINA-GASTHUIS is benoemd de Heer Veldhuizen, leider van de afd. Volksgezondheid van den G.G.D. Een foto van den nieuwen geneesheer-directeur.

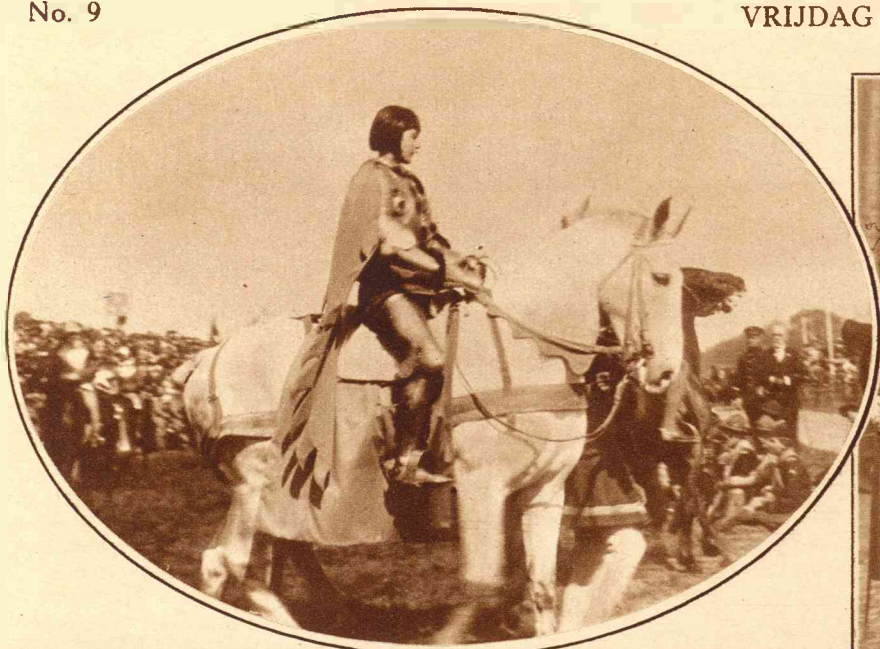
HET ECHTPAAR SCARGO, Sumatrastraat alhier, herdenkt dezer dagen het feit dat het vóór 40 jaar in het huwelijk verbonden werd.

DE ECHTELINGEN P. A. MANTORIA-V. D. PAVERT, Utrechtsche dwarsstraat, hopen 29 Mei den dag te herdenken dat ze vóór 45 jaar in het huwelijk traden.

EEN PERS-JUBILEUM. Het bekende persbureau Vaz Dias, elken Nederlander uit de dagbladen en door de radiob berichten welbekend, heeft feestgevierd naar aanleiding van het feit dat de heer M. Vaz Diaz vóór 25 jaar met het verzenden zijner nieuwsberichten een aanvang maakte. Een foto tijdens de receptie. In het midden de heer Vaz Diaz.

Mejuffrouw Nicol Chananne de Dalmassy, een afstammeling in rechte lijn van den broer van Jeanne d'Arc, die in den historischen optocht, te Orleans gehouden, ter gelegenheid van den 500sten gedenkdag der bevrijding van Orleans de rol van de maagd van Orleans overnolde.

In den stroomenden regen verlaat de geestelijkheid — er waren zeven kardinalen en 55 bisschoppen en aartsbisschoppen tegenwoordig — voorafgegaan door bruidjes en koorknappen, de prachtige kathedraal van Orleans, om zich aan te sluiten bij den optocht, die bedoeld was als een hulde van militairen, burgerlijke overheid en geestelijkheid aan Jeanne d'Arc.

Hiernaast: Onder een geweldige paraplu schrijft president Doumergue mee in den stoet. Achter hem Ministers en andere hooggeplaatsten uit den lande, o.a. Poincaré.

Uit Vreemde Landen

De begrafenis van de slachtoffers der 1 Mei-roelingen te Berlijn heeft onder groote belangstelling plaats-gevonden. Vele communistische corporaties waren daarbij met hun vaandels tegenwoordig.

Wederom een oceaanolucht. De Zweedsche vliegers kapitein Ahrenberg (rechts) en luitenant Floden (links) ondernemen dezer dagen op hun beurt een oceaanolucht en wel van Stockholm naar New-York.

DE WEDDENSCHAP

Naar het Engelsch van Ladbroke Black

Geautoriseerde vertaling door A. T.

Alle menschen, zijn er twee van die kerels? Ik vind het al erg genoeg, als er een hier rondwerft en door zijn aanwezigheid het landschap bederft, maar twee... dat gaat lijken op een stelselmatige vervolging. U moet mij toestaan u te helpen. Ik ben altijd nogal sterk in het geven van goeden raad, al zeg ik het zelf." Zij beet zich geërgerd op de lip.

"Wat zou u er van zeggen, verloofd te zijn met een man dien je haat, en hoe zou u je voelen, als die man leed aan een soort manie, aan romantische bevestigingen en u dan gelastte... begrijpt u me goed, gelastte! om hem op eenzame plekjes te ontmoeten, en als u dan niet kwam, zijn stalmeester er op uit stuurde, om te onderzoeken, wat daarvan de reden is? Hij wacht daar bovenin den zoogenaamden Druïdenkuil op mij — maar ik heb vader gezegd, dat ik er niet heen wilde gaan."

"Daar hebt u groot gelijk in," viel Standring uit, ofschoon hij in werkelijkheid geen touw aan het verhaal van het meisje kon vastmaken. "Ik noem het een staaltje van ergerlijke brutaliteit! Wil ik hem even gaan vertellen, dat u zware hoofdpijn hebt, of zoo iets, en dat u je dus niet aan de afspraak van vanmorgen kan houden? Is me dat een manier, om een meisje het hof te maken!"

Zijn opwinding was duidelijk in zijn oogen te lezen.

"Zou u dat willen doen?" vroeg ze een beetje bedeesd. "Hij zal verschrikkelijk boos zijn!"

"Ik vind het juist wel aardig, als ze een beetje boos zijn. Stelt u me maar eens op de proef. Wat zal ik hem zeggen?"

Het meisje dacht een oogenblik na.

"Als u het werkelijk wilt doen, dan geloof ik dat het het beste zal zijn, als u hem eenvoudig de groeten van Miss Vane voor Zijn Koninklijke Hoogheid overbrengt en zegt, dat zij tot haar spijt, tengevolge van een duizeligheid genoodzaakt was, naar huis terug te keeren... Maar mijnheer, wat scheelt er aan?"

Zij had wel reden om deze vraag te doen, want Standring stond haar met groote oogen en wijdgeopenden mond aan te staren, alsof zij een geest was... Dit mooie meisje was dus dezelfde Cicely Vane, met wie hij, volgens de krankzinnige voorwaarden van de weddenschap, moest trouwen!

"Niets," stamelde hij. "Ik heb nu en dan wel eens een beetje last van mijn hart, dat is alles. Let u er maar niet op — het is dadelijk weer over. Maar, wat ik zeggen wil, waarom zegt u dien man niet, dat hij uit uw omgeving verdwijnt — ik bedoel, als hij u toch onaangenaam is en u niets van hem wilt weten — het lijkt mij zoo alles behalve prettig voor u."

Er kwam een droefgeestige uitdrukking in haar oogen.

"Vader is er boven alles op gesteld, dat ik met hem trouw, en als vader iets wil, dan zet hij altijd door... hoe, dat doet er niet toe, als hij zijn zin maar krijgt."

"Maar neemt u mij niet kwalijk, in den tegenwoordigen tijd..." begon hij.

Zij keek hem een oogenblik verbaasd aan, heelmaal buiten zichzelf.

"O, ik begrijp het best, dat het u ongeloofelijk voorkomt... dat het u middeleeuwsche nonsens lijkt... een dwaasheid uit de veertiende eeuw," zei ze, op overtuigenden toon, die vrij was van elk spoor van zenuwachtigheid, hoewel er een zweem van wanhoop niet in was te miskennen. "Maar als vader zijn zin wil hebben, dan krijgt hij hem ook. Hij zal niet dulden, dat er hem iets in den weg komt, wat dan ook."

Haar oogen sperden zich wijd open en haar blik verried, dat er onaangename herinneringen voor haar geest opdoemden.

"Ik heb met hem omgegaan... ik heb het bij andere gelegenheden meegemaakt... ik weet dus wat ik zeg. Hij zal voor niets terugdeinzen."

Langzamerhand begon de zaak Standring wat helderder te worden. In het eerst had hij alleen maar één verwonderlijk feit in zich kunnen opnemen: Dit meisje, wier gelaat hem de laatste

twalf uur onophoudelijk voor den geest had gestaan, zoodat hij aan het doel waarvoor hij eigenlijk naar dit wild-mooie land was gekomen, absoluut niet meer had gedacht, was Cicely Vane — Cicely Vane, die hij, om duizend pond, gewed had te zullen trouwen. Dat hij op deze wijze met haar

Fanny Flapuit zegt:

Het is nu de tijd voor tuimelaars om tot de ontdekking te komen, dat niet alles wat naar omlaag gaat opkomt.

zou kennis maken, was al buitengewoon toevallig; dat hij haar het mooiste en aanbiddelijkste meisje zou vinden, dat hij ooit gezien had, had hem voor een oogenblik in verwarring gebracht. Allengs begon het echter tot hem door te dringen wat zij zei. Zij vertelde hem zekere feiten — feiten, die als het ware de opsiering vormden van den fantastischen roman, waarin hij zelf de hoofdpersoon was. Zij had een vader, die een huis had laten bouwen, dat een afschuwelijke nabootsing was van een middeleeuwsch kasteel, en die klaarblijkelijk, te oordeelen naar de wijze waarop hij de toekomst van zijn dochter wilde regelen, er ook ideeën uit dien tijd op na hield. En dan was er nog een vreemde prins, die het hofmaken geleerd scheen te hebben uit een of ander militair drill-boek, en bijeenkomsten op bepaalde plaatsen, speciaal gekozen met het oog op het scheppen van een romantische sfeer, „kommandeerde". En die middeleeuwsch aangelegde miljoenair was vast besloten, zijn dochter met dien romantischen koninklijken gek te laten trouwen...

"Dat is geen gezonde toestand," zei hij luide, toen zijn gedachtengang tot hiertoe was gevorderd. "Het is niet mijn bedoeling iets onvriendelijks over uw vader te zeggen, juffrouw Vane, maar zou u ook niet denken, dat het het beste was, hem eens te laten onderzoeken? Met twee dokters zijn we klaar..."

Hij sprak de laatste woorden een beetje weifelend uit, omdat zij hem met haar mooie vochtige, donkere oogen strak aankeek.

"Ik weet zelf niet, waarom ik u dit alles eigenlijk heb verteld... Feitelijk is het toch een kwestie, die u in het geheel niet aangaat, mijnheer..."

"Standring is mijn naam, Richard Standring."

En zegt u toch asjeblieft niet, dat het een zaak is, die mij niet aangaat. Het komt mij voor, dat u zeer dringend iemand noodig heeft, die de zaak voor u in handen neemt en tot een goed einde brengt. En daar ben ik nou juist een bolleboos in."

Hij voelde wel, dat hij nonsens praatte, maar hij voelde het al als een weldaad als hij maar praten kon, terwijl zij hem aanzag.

"U zei, dat u wel zoo vriendelijk zou willen zijn, om die boodschap voor mij over te brengen, mijnheer Standring... ik vrees, dat u allesbehalve vriendelijk zult worden ontvangen."

Hij richtte zich in zijn volle lengte op.

"Laat u mij maar begaan, juffrouw. Ik zal den prins de zaak bedaren, maar afdoende onder het oog brengen... het is zeker uw wensch, dat ik u later den uitslag van ons onderhoud kom medeelen, niet? Ik bedoel — u zult wel graag willen weten, hoe het resultaat is?"

Hij greep wanhopig naar elk middel, om haar te kunnen weerzien.

"Ik maak hier gewoonlijk 's-morgens, voor het ontbijt, een wandeling," zei ze, als terloops en voegde er na een oogenblik aan toe: „de prins staat eerst na tien en op."

"Uitstekend, juffrouw Vane. Ik zal morgenochtend hier komen en u precies vertellen, wat er gebeurd is. Om zeven uur. Of nog vroeger?"

"Graaf Schiller kijkt nog altijd naar ons," zei ze als terloops.

Standring keek om. De man stond nog altijd op den heuvel, waar zijn figuur scherp tegen de lucht afstak.

"O, is hij graaf Schiller? Hij heeft een uitstekenden kleermaker. En die ander is prins Joachim? Juist, nu snap ik het, geloof ik. En nu, tot morgenochtend, juffrouw."

Zijn muts afnemend — hij durfde het niet wagen, haar de hand te drukken — keerde hij zich om en begon door de hei den heuvel te beklimmen. Toen hij, vijf minuten later, tegen het laatste eindje van de helling opklom zag hij den man, die hem was aangeduid als de stalmeester van den prins, opgewonden met de handen zwaaiend, op hem toe komen. Zonder daar acht op te slaan, klauterde Standring verder tot een punt waar het schapenspoor, dat hij volgde, wat minder steil opging tot vlak bij den top, waar hij zich den weg versperd zag. Daar stond de graaf, met een gezicht alsof hij verontwaardigd was en zich beleedigd voelde. Zoodra hij hem van dichtbij zag, begreep Standring dat het idee, dat hij zich van den man gevormd had, volkomen met de werkelijkheid overeen kwam. Hij had een uitstekenden kleermaker... Meer was niet te zeggen omtrent dezen man met zijn bleke gelaatskleur, zijn opgedraaide, blonde snor, zijn blauwe oogen, zijn week mond en zijn als aan het lichaam gegoten kleeren.

"Goedenmorgen, mijnheer de graaf," zei hij op vriendelijken toon. "Mooi weertje vandaag, vindt u niet?"

"Wat voert u hier uit," zei daarop de aangesprokene in slecht Engelsch. "U kunt hier op het oogenblik niet komen, want zijn Koninklijke Hoogheid schept een luchtje."

"Nou, lucht is hier toch zeker wel genoeg," antwoordde Standring, „hij heeft toch zeker niet alles noodig. En bovendien, ik kom hier juist voor den prins."

Te oordeelen naar de uitdrukking die er op het gelaat van den graaf kwam, scheen het wel of hij met die woorden uit te spreken majesteitsschennis had gepleegd.

"U weet niet wat u zegt, jonge man. Zoo iets is absoluut onmogelijk. Zijn Koninklijke Hoogheid verleent geen audiënties aan vreemden."

Standring glimlachte.

"O, ik denk er niet aan, mij aan hem op te dringen. Maak u daarover maar niet ongerust. Ik begriep heel goed, dat een voornaam personage als de prins onmogelijk een eenvoudig mensch als ik ben, kan ontvangen, zonder inachtneming van de gebruikelijke vormen en ceremonies. Maar dat

No. 2

ligt meer in uw lijn, mijnheer de graaf. Ik durf wedden, dat u in de puntjes weet, hoe het in dergelijke gevallen pleegt toe te gaan. Maakt u dat zaakje dus asjeblijft maar even voor mij in orde, wilt u? Zegt u aan den prins, dat ik hier heen gezonden ben met een particuliere boodschap van juffrouw Vane. Ik zal hier dan wel even wachten, tot het den prins zal behagen, mij te ontvangen."

"Hebt u een boodschap van juffrouw Vane? Welke?"

Standring schudde het hoofd.

"Dat zal niet gaan, graaf. Ik ben als een brievenbesteller. Het is mij niet toegestaan, den inhoud van de stukken die mij zijn toevertrouwd, aan derden mee te deelen. Dat past niet, begrijpt u."

Eenige seconden scheen de graaf overbluft, maar toen Standring zijn voornemen om te blijven wachten manifesteerde, door op den grond te gaan zitten, verdween hij achter een boschje struikgewas. Twee of drie minuten later kwam hij terug, een kleurtje op zijn bleke wangen.

"Het zal zijn Koninklijke Hoogheid aangenaam zijn, u te ontvangen. Uw naam?"

"Richard Standring."

De graaf boog deftig en met een kort: „Wilt u mij maar volgen, mijnheer," ging hij hem voor. Achter het boschje gekomen, zag Standring in een wijden kring een aantal groote antieke steenen zuilen staan, overblijfselen van een tempel der Druiden. In het midden van den kring lag een groote steen, waarop een lange jongeman, gekleed in rijkostuum, zat. Hij zag iemand met een beweeglijk, heerschzuchtig gelaat, waarin een haviksneus en toen zei de graaf fluisterend eenige woorden tot hem. In antwoord daarop nam Standring zijn muts af.

"Wat is er van uw verlangen?" vroeg de prins.

"Ik breng u de groeten van juffrouw Vane, Uw Koninklijke Hoogheid," antwoordde Standring met een buiging, „en moet u meedeelen, dat zij, ten gevolge van een plotselinge ongesteldheid, niet in staat is, zich aan de afspraak met u te houden."

Het gelaat van den prins werd beweeglijk. De in zijn oogen sluimerende woede barstte uit. Die verandering ziende, voelde Standring, dat hij dien man haatte — haatte, niet alleen omdat hij de erkende verloofde was van Cicely Vane, maar ook om de hebzucht en de wreedheid, die zijn trekken verzaadden.

"U hebt zooveen met juffrouw Vane gesproken! Mijn stalmeester heeft u minstens tien minuten gadegeslagen. Die ongesteldheid — wel u hebt de impertinentie mij hier leugens te komen vertellen."

TWEDE HOOFDSTUK

Standring drukte zijn tanden op elkaar. Prins of geen prins, hij verkoos niet op die manier te worden toegesproken.

"Juffrouw Vane weigert u hier te ontmoeten en is naar huis gegaan," riep hij uit. „U dwingt er mij toe, duidelijk te spreken."

Hij was verbaasd over de uitwerking van zijn woorden. Met een sprong schoot de prins van het rotsblok op en sloeg hem met de handschoenen, die hij in de hand hield, in het gelaat.

"Onbeschaamd! Hoe durft u het wagen, zóó tot mij te spreken. In mijn land zou ik u achter slot en grendel laten zetten."

Standring vergat oogenblikkelijk de heele majesteit, die, naar men aanneemt, zelfs zweeft om een prins van een tiende rangs koninkrijk. Hij wist alleen, dat hij was geslagen door dien man, dien hij haatte — dien man, die bestemd was om met Cicely Vane in het huwelijk te treden.

"Ik weet niet, wat er in uw misselijke kleine landje gebeuren zou," barstte hij uit, „maar ik zal u heel gauw laten zien, wat er in dit land zal gebeuren."

De aanval was zoo onverwacht geweest, dat hij achteruit gedeinsd was en tegen een der groote steenblokken was terecht gekomen. Zich weer herstellend, trad hij op den prins toe, zijn linkerarm in verdedigende houding gebogen, zijn rechter losjes heen en weer zwaaiend, gereed voor den slag dien hij ermee wilde toebrengen. In zijn woede had hij echter niet aan den stalmeester gedacht. Meteen schorren kreet van schriken afgrijzen sprong dit heerschap voor zijn koninklijken meester, zijn armen uitspreidend, als om hem met zijn lichaam als met een schild te dekken, en ving dientengevolge

op zijn kaak den slag op, die voor den prins was bestemd.

"Verduiveld — wat hebt u je met ons te bemoeien?" riep Standring woedend uit.

Hoewel de graaf op den grond gevallen was, kon hij toch nog Standring in zijn bewegingen hinderen. Zijn armen om de beenen van den jongeman slaande, maakte hij het hem onmogelijk, den prins, die een eindje teruggeweken was, te bereiken. Terwijl Standring, wiens woede nu ten top gestegen was, wild worstelde om los te komen, kwam er onverwachts iemand tusschenbeiden.

"Wat beteekent dit hier? Weet je wel, in wiens tegenwoordigheid u je bevindt, jongeman?"

Standring keerde zich om en zag tegenover zich een zwaren, breed-geschoouderden man met grijs haar en een rood, opgezet gelaat. Naast hem stond, met een koele trotsche uitdrukking op het gelaat Cicely Vane. Het was niet noodig, dat hem verteld werd, wie de oude heer was; natuurlijk Cicely's vader.

"Ik heb dien man voor zijn onbeschaamdheid

bijna purper gelaat staarde hij Standring aan.

"Ik zal u laten arresteren en zorgen dat u, nog voor deze ochtend voorbij is, op het politiebureau kunt nadenken over uw onbeschaamd optreden," stotterde hij.

Standring vertrok zijn gelaat tot een schamperen glimlach!

"Als dit uw opvatting is van humor, mijn beste mijnheer, dan moet ik u zeggen, dat u er niet heel veel succes mee hebt. Het beste wat u doen kunt is, u met uw eigen zaken te bemoeien."

Intusschen was de graaf weer opgestaan en terwijl hij met de hand de getroffen plek op zijn kaak streelde, sprak hij ernstig tot zijn meester. Standring liep, zonder verder acht te slaan op mijnheer Vane, op den prins toe.

"Uw koninklijke hoogheid heeft mij zooveen geslagen; ik eisch van u, dat u mij of uw verontschuldiging aanbiedt, of met mij vecht."

Graaf Schiller maakte een gebaar van schrik en verontwaardiging.

"Maar dat is onmogelijk! Zijn Koninklijke Hoogheid kan zich toch niet zoover vernederen, dat hij met iemand van uw slag gaat vechten."

Dan moet hij maar zijn verontschuldiging aanbieden. Als hij het niet doet, dan beloof ik u, dat ik hem een draai om z'n ooren zal geven."

De graaf wendde zich met een wanhopig gebaar tot den heer Vane.

"Waar is uw politie, mijnheer? Ik eisch bescherming van zijn Koninklijke Hoogheid."

Standring zag wel, dat de prins, niettegenstaande hij zich een air trachtte te geven van onverschilligheid, zenuwachtig naar den heer Vane keek, alsof hij van dezen zijn verdediging verwachtte. Een oogenblik scheen de miljoenair niet te weten wat te doen; toen wendde hij zich plotseling tot zijn dochter.

"Cicely — ga jij naar de woning van den jacht-opzichter en zeg hem, zooveel mannen hierheen te sturen, als hij verzamelen kan. Deze jonge man moet een lesje hebben."

Standring zag dien vastberaden trek weer op Cicely's gelaat komen.

"Stuurt u maar een ander — ik dank er voor, die boodschap te doen. Als de prins dezen heer heeft geslagen, dan is het niet meer dan behoorlijk van hem, dat hij zijn verontschuldiging aanbiedt."

Een oogenblik scheen het, alsof mijnheer Vane een beroerte zou krijgen.

"Hoe durf je mij ongehoorzaam te zijn?" bulderde hij. „Ga dadelijk doen wat ik je zeg."

"Gaan zal ik — ik heb er geen oogenblik naar verlangd hier te komen — maar uw boodschap overbrengen doe ik niet."

Standring legde de hand op den arm van den heer Vane.

"Het lijkt me verstandiger, mijnheer, dat u naar rede luistert. De grond waarop wij ons hier bevinden is niet uw eigendom en ik heb het recht hier, evengoed als elke andere Engelsche onderdaan, ongehinderd te wandelen. De eenige houding die u kunt aannemen is, uw invloed aan te wenden bij Zijn Koninklijke Hoogheid en te trachten hem te bewegen zijn verontschuldiging aan te bieden, zooals iedere gentleman dat behoort te doen."

Zoowel de heer Vane als de graaf wendden zich hulpeloos tot den prins, als om hem te smeeken, hen te redden uit het moeilijke parket, waaruit zij geen uitweg wisten. De prins haalde de schouders op.

"Dus... het is mij niet geoorloofd een onbeschaamdheid te bestraffen... Ik begrijp uw wetten en gewoonten niet, mijnheer Vane... en ik kan niet anders doen, dan mijn spijt daarover uitdrukken."

Standring begreep, dat het 't verstandigste zou zijn, het incident voor gesloten te houden.

"Ik neem de verontschuldiging van Zijn Koninklijke Hoogheid aan in dezelfde gemoedsgesteldheid waarin ze gedaan is," zei hij, met een spottende buiging.

Een oogenblik ontmoetten zijn oogen die van den prins en hij las daarin een haat, die hem tot vrolijkheid stemde. In de eerste ronde van zijn strijd om Cicely Vane had hij gewonnen, gemakkelijk gewonnen zelfs...

Er kwam beweging in de kleine groep; Almeric Vane nam zijn dochter bij den arm, alsof hij haar gevangenbewaarder was.

(Wordt voortgezet)

Schemering

*De schemering valt: over de gracht
Komt stil de avondshier neer:
De oude huisjes dommelen weg,
Het zonlicht blinkt alreeds niet meer.*

*De lichtjes wiegelen in den plas:
Een schip ligt eenzaam aan den kant,
De boomen zwijgen, staren slechts,
Ze vormen reeds een donkere wand.*

*Nog duisterder wordt alles nu,
Lantarens knippen: door haar licht
Wordt 't grauwe huizen-silhouet
Een donker vergezicht.*

*Meer lichten blikkeren in den plas.
De nacht komt aan, onmerkbaar haast,
En droomend rust de oude gracht,
Haar ontrek snel overhaast.*

JACOB HARTMAN.

afgestraft, beste mijnheer Vane," sprak de prins. „Misschien wilt u wel voor de rest zorgen — ik ken de wetten van uw land niet."

De heer Almeric Vane wendde zich, met een woedenden blik op Standring, tot den prins:

"Laat u dat maar aan mij over, uw koninklijke hoogheid... En nu, mijnheer, wat beteekent dit alles eigenlijk? Wat hebt u te zeggen, alvorens ik u aan de politie overlever?"

Standring zag, dat de oogen van het meisje medelijdend op hem gevestigd waren, alsof zij er spijt van had, er de oorzaak van te zijn, dat hij in dezen onaangename toestand was geraakt... En hij had er nog wel op gepocht, dat hij het met den prins wel zou klaarspelen... Hij had den draak gestoken met het eigenzinnige karakter van haar vader. Wanneer hij ooit kans wilde hebben, het onmogelijke te bereiken en het meisje voor zich te winnen, dan moest hij nu, dat voelde hij, zich handhaven, anders zou hij haar voor altijd verliezen.

"U kunt dien onzin van de politie gerust weglaten, tenzij u dien heer daar ter zake van handtastelijkheid wilt laten arresteren. Hij heeft mij geslagen en ik zal hem daarvoor met interest betalen."

Zoowel Almeric Vane als de stalmeester keken, alsof zij verwachtten dat er een bliksemstraal uit den hemel zou neerdalen, om hem te doden. Maar hij lette niet op hen. Hij keek alleen naar Cicely, wier goedkeuring hij wenschte, en met een gevoel van groote voldoening las hij die in het plotselinge lichten harer oogen en de twee heerlijke kleine kuiltjes die voor een oogenblik in haar wangen verschenen en weer wegtrokken, als lachende sterren in een donkeren nacht. Almeric Vane was de eerste der mannen die zich herstelde. Met een

HET HOOGFEEST DER BOLLEN

Later dan andere jaren, maar in even weelderige en als steeds overwel- digende pracht, zijn de bolgewassen, de roem en trots onzer natie, wederom ontloken tot een veelkleurig tapijt, dat telkenjare opnieuw landgenoot en vreemdeling in verrukking brengt. Geen wonder, dat duizenden en nogmaals duizenden zich opmaakten om van den stralenden Hemelvaartsdag en den daaropvolgenden „Bollendag” te profileeren en naar de bollenstreken togen op de meest gevarieerde wijze van vervoer. Passagiers van trams, treinen en bussen trachten van hun eng toegemeten zitplaatsen met uitgerekte halzen iets gewaar te worden van het kleurrijke schouwspel. Auto's en fietsen gleden in een onafzienbare file langzaam voort en daartusschen poogde de ouderwetsche voetganger in voortdurende bezorgdheid voor het veege lijf een glimpje op te vangen van de kleurenweelde over de lage landen uitgespreid. Toch was een ieder tevreden den traditioneeelen tocht volbracht te hebben, al moet men erkennen, dat dit ieder jaar bezwaarlijker wordt. Een reeks foto's moge hierbij een en ander duidelijk illustreeren.

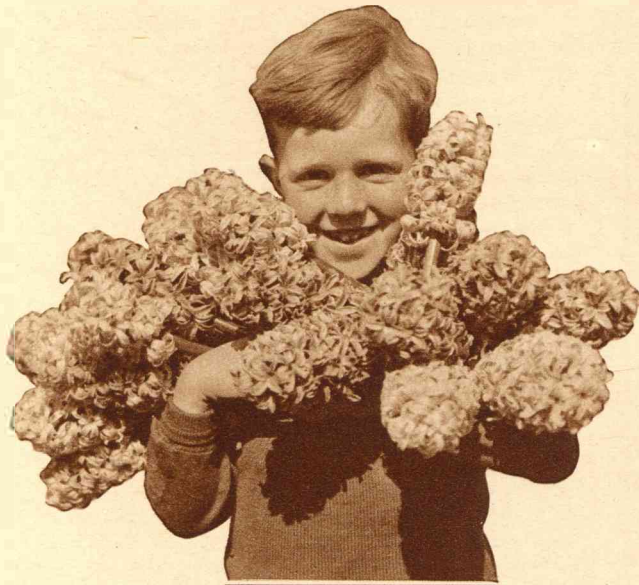

Foto rechts:
Een die zwelgt in
geur en kleur.

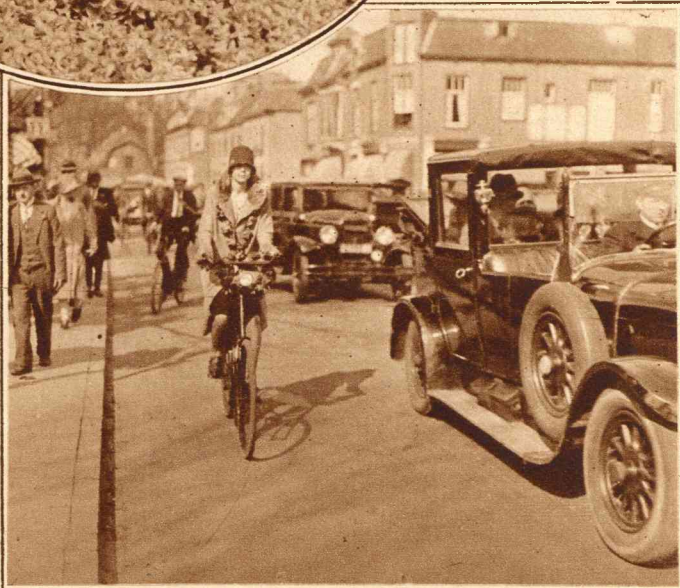
*

Foto links:
Jeugd, zon en
bloemen.

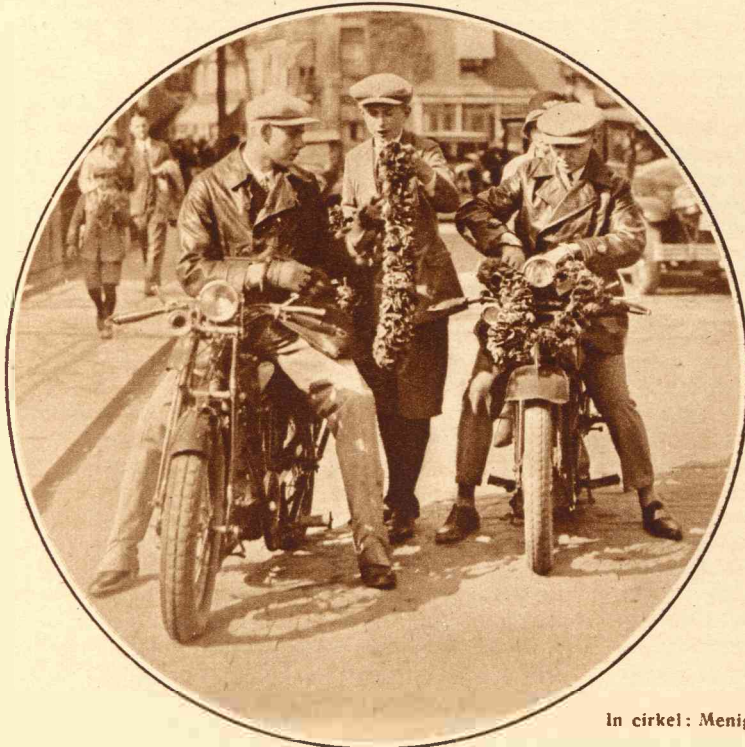
*

Hieronder:
Menig vehikel werd
opgetuigd met
bloemguirlanden,
hetgeen den ver-
koopers wel goede
zaken verschafte.

Zoodra de bloemen
hun vollen wasdom
hebben bereikt,
worden ze mee-
doogenloos afge-
seden.

Auto, fietser en voetganger begeven zich op weg en vinden voorloopig nog
ruim baan.

In cirkel: Menig toerist en bloemverkooper had er zijn „slinger.”

Hoe druk het was in de bollenstreek.

Sportief Gebeuren op Hemelvaartsdag

Dwars tegen alle traditie in heeft de Hemelvaartsdag ons dit jaar n heerlijk zomersch weer gebracht hetgeen natuurlijk de meest uiteenlopende uitingen van sportief leven zeer ten goede kwam. De „Varsity”, de populaire studenten-roeiwedstrijden op het Noordzeekanaal, die andere jaren gewoonlijk „in het water vielen”, hadden nu een uitstekend verloop. Het is vooral de Njord-ploeg geweest, die succes oogstte en met lauweren omhangen uit verschillende races te voorschijn kwam.

DE OUDE VIER VAN NJORD die het hoofdnummer won, wordt vanaf den oever met stormachtig gejuich begroet.

DE SCIFFEUR v. d. MEER stapte, na de overwinning te hebben behaald, kalm te water en maadde naar de kant

IN HET R.A.I.-GEBOUW werd een hondentoonstelling gehouden, waar tal van mooie beestjes te bewonderen vielen. Hier ziet u bijvoorbeeld een zeer mondaïn dweigkeesje in z'n glazen kastje, hetwelk warempel met zijde is gevoerd

BAAS EN HOND. De prijsvinnende Fox-Terrier staat hier zelf bewust afgebeeld bij zijn jongen meester, die wat trotsch is op zijn onderdaan. (Foto links)

OP DE WIELERBAAN IN HET STADION hadden o.a. medstrijden plaats achter groote motoren. Hierin behaalde de stager Schlebaum de overwinning, dien men hier ziet rennen achter zijn gangmaker Massicot. (Foto rechts)

Landschap in brui

schap in bruidstooi

VROUWENLEVEN

GEURIG EN FRISCH

Vroeger kon het je meermalen overkomen, dat er, in een volle tram bijvoorbeeld, opeens, door het binnen stappen van een zwaar geparfumeerde dame, een sfeer ontstond van misnoegen en weer- zin. Er was plotseling een zekere spanning in de kleine ruimte. Verontwaardigde gezichten, booze blikken, snuffelende neuzen gingen uit naar de wolk van zwoelen geur, welke hier de atmosfeer kwam bederven.

Zoo iets gebeurt tegenwoordig nog maar hoogst zelden. En zeker zal geen enkele vrouw van smaak zulk een overdadig gebruik maken van odeur, dat zij anderen daardoor hinderlijk wordt. Zorgvuldig kiest ze haar odeur en ze zal er niet aan denken daarvan een scheut te nemen op zakdoek of japon. Slechts indirect brengt ze haar parfum in contact met haar persoon.

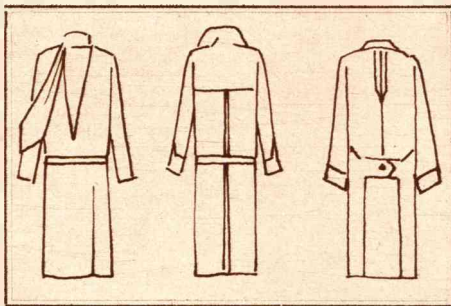
Ze hangt sachets tusschen haar kleeën, ze draagt 's nachts een geparfumeerd kapje om het haar geur te geven en ze maakt hoogstens een direct gebruik van haar odeur door er de oorleltjes even mee te bevochtigen.

Bij het produceeren van odeurs speelt de scheikunde een groote rol. Ook nu worden nog wel reukwateren verkregen uit bloemen — de beroemde rozenolie bijvoorbeeld wordt in het Oosten nog steeds uit rozen geperst, doch het aller-allermeele van wat ons de tegenwoordige tijd op dit gebied brengt, wordt langs chemischen weg verkregen. En het zijn niet alleen bloemengeuren welke uit allerlei stoffen worden samengesteld, maar ook allerlei geheimzinnige mengsels met geheimzinnige namen zijn er om onze reukorganen te streelen.

Er zijn ontelbare schakeeringen waaruit de elegante vrouw juist datgene weet te kiezen wat met haar persoonlijkheid harmonieert. Ofwel zij schept zich door verschillende odeurs met elkaar te vermengen, een geheel eigen parfum, waarvan zij de samenstelling geheim houdt.

Ook heeren vinden odeurs, speciaal voor hen vervaardigd — geen zwoele luchtjes natuurlijk, doch geuren die herinneren aan jachtleder of aan versh gesneden hooi.

Dan is er de ouderwetsche lavendel met haar kruidigen geur, waarvan ook diegenen genieten kunnen, die van de meer zwoele parfums een afkeer hebben. En als we nu zoo gelukkig zijn, een eigen

REGENMANTELS

Eigenlijk lag het in onze bedoeling, deze week eenige modellen van lichte zomerjaponnetjes te geven. Een blik door 't raam, waartegen groote regendroppels kletterden, deed ons echter veranderen en bracht ons op het idee om meer eens een plaat met regenmantels te geven. De regenmantel is voor ons Hollandsche vrouwen immers even onmisbaar als een warme winterjas, en verlangt minstens evenveel aandacht als deze. De tijd, waarin een regenmantel als een noodzakelijk kwaad werd beschouwd, behoort tot het verleden. Ook op 't gebied van regenkleding heerscht tegenwoordig groote luxe. Model, materiaal en kleur moeten met uiterste zorg gekozen worden.

4915. Praktische regenmantel van ondoordringbare gabardine met schouderstuk, dat van achter in een V vorm is geknipt. De kraag kan hoog gesloten worden en heeft een aangeknijpte sjaol, welke over den schouder wordt gelegd. De garneering bestaat uit knopen op den schouder, opgestikte zakken en een leeren ceintuur. 4493. Mantel van waterdicht rood kasha, met kraag, revers en zakgarneering van dezelfde stof in lichtgrijs. Ook dit model heeft een schouderstuk en is met groote zakken en een leeren ceintuur gegarneerd. 4499. Deze doelmatige mantel in overjasmodel dachten wij uitgevoerd in bruin en beige getint ondoordringbaar tweed. Sluitend op 4 groote galalith-knopen.

tuin te bezitten, laten we dan nu, voor enkele stuivers, de jonge lavendelplantjes koopen, die ons nog dezen zomer een overvloed van geurige paarse bloemtrosjes zullen schenken. Bijna iedere bloemist heeft lavendelplanten te koop en als wij ze eenmaal hebben aangeschaft, kunnen we er jaren lang genoeg van hebben. We laten de bloemen, als ze zijn opengebloeid, na het afsnijden, nog even drogen in de zon, waardoor de geur sterker wordt en dan plukken we de bloemetjes van de trossen om ze in dunne zijden of voile zakjes te naaien, die we tusschen ons linnengoed leggen. Van de bloemen in hun geheel, met steel en al, kunnen we aardige hangers maken voor onze kleerkasten, zooals er hierbij een paar zijn afgebeeld. We zoeken daartoe een aantal bloemen uit met flinke stelen, zooveel mogelijk van dezelfde grootte. Voor een flinken hanger hebben we wel veertig à vijftig bloemen nodig. We kunnen ze echter ook kleiner maken. En al wat we dan bij die bloemen nog behoeven is een eindje zijden babylint.

We beginnen met de lavendelstelen te ontdoen van alle bladeren en nemen dan alle stelen bij elkaar, precies onder de bloem. Daar binden we er 'n touwtje omheen dat meteen het lint, bestemd voor het doorrijgen, moet bevestigen. Nu worden de stelen voorzichtig omgebogen, rondom de bloemhoofdjes heen en beginnen we met het lint er door te rijgen op de wijze die op onze foto duidelijk zichtbaar is. Hebben we op deze manier de bloemen met een beschuttend mandje omgeven

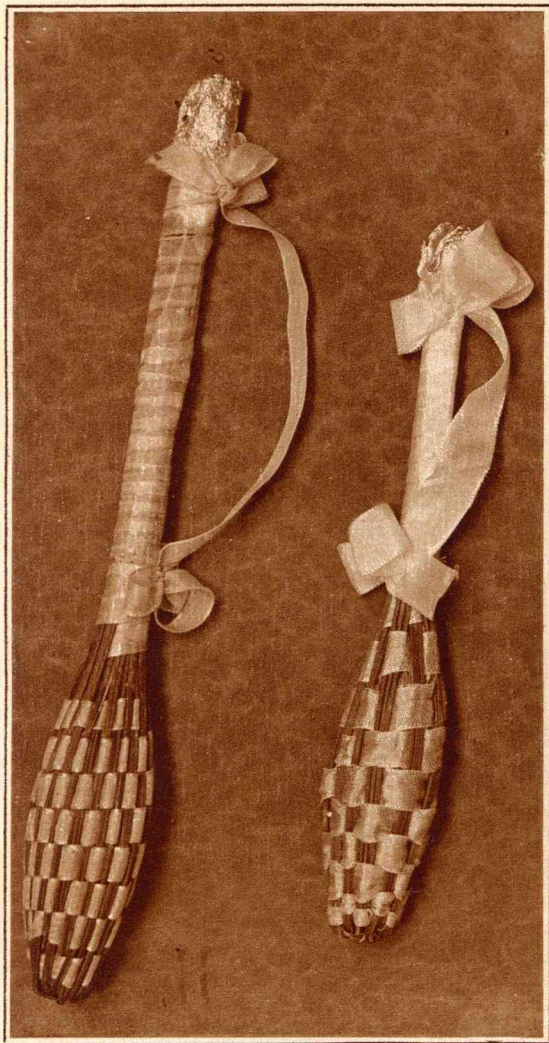
dan omwinden we zoo stijf mogelijk de stelen, die gelijk worden afgeknipt en aan de uiteinden met staniool omgeven. Een met strikjes afgewerkte lus dient tot het ophangen in de kleerkast, waar de lavendel niet alleen haar aangename geur verspreidt, doch bovendien nog als een middel geldt ter afwering van de zoo gevreesde motten.

Ook lievevrouwebedstroo heeft de eigenschap een aangename geur te verspreiden welke voor motten onaangenaam is. Lievevrouwebedstroo, in kleine stukjes geknipt en in de zon gedroogd, kan dienen als vulsel van kussens, waarin de geur zeer langen tijd bewaard blijft.

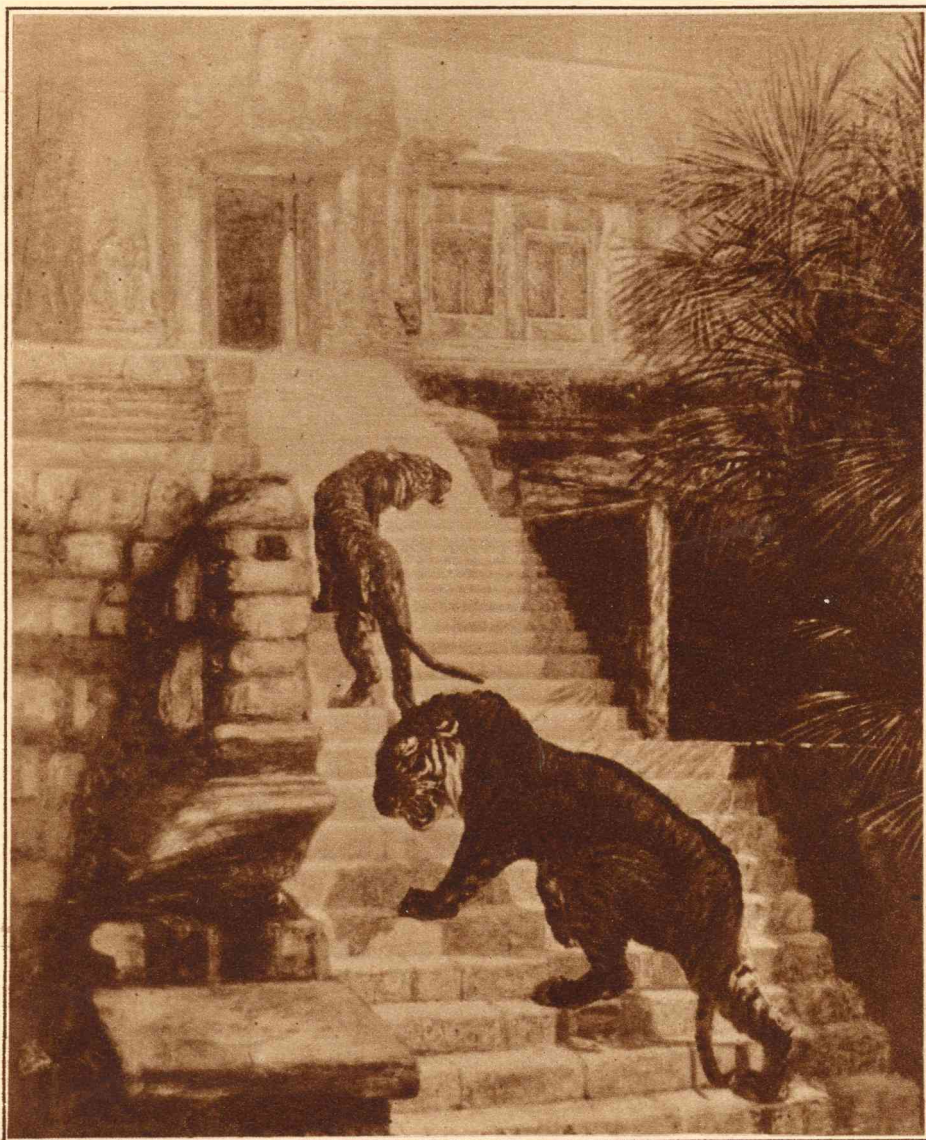
PAULA DEROSE.

GOEDKOOPE KNIPPATRONEN

KNIPPATRONEN van onze geteekende modellen, genummerd boven 4000, zijn verkrijgbaar aan „Het Patronenkantoor”. Postbus No. 1, Haarlem. Onbepaalde coupe. Dameskleding in de maten 88, 96, 104 bovenwijdte à f 0,55, kinderkleding voor den bij 't model aangegeven leeftijd à f 0,35. Bij elk patroon handleiding voor 't knippen en naaien benevens een verkleinde patroonschets. Franco toezending, direct na ontvangst van bestelling met het verschuldigde bedrag aan postzegels ingesloten, waarbij vermeld naam en adres, nummer van 't model en 't blad waarin het voorkomt, en bovenwijdte. Men meet deze maat rondom 't lichaam, recht onder de armen door, gewoon glad gemeten, zonder extra-toegift. Van de gefotografeerde modellen en de teekeningen zonder, of met lagere nummers, zijn maatpatronen verkrijgbaar, na nauwkeurige opgave der gewenschte maten à f 1.— p. stuk voor dames, voor kinderen à f 0,70.

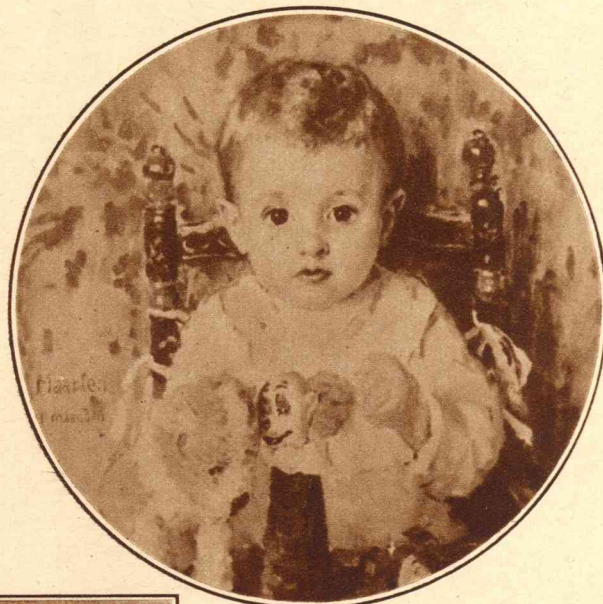

Kunst in Amsterdam

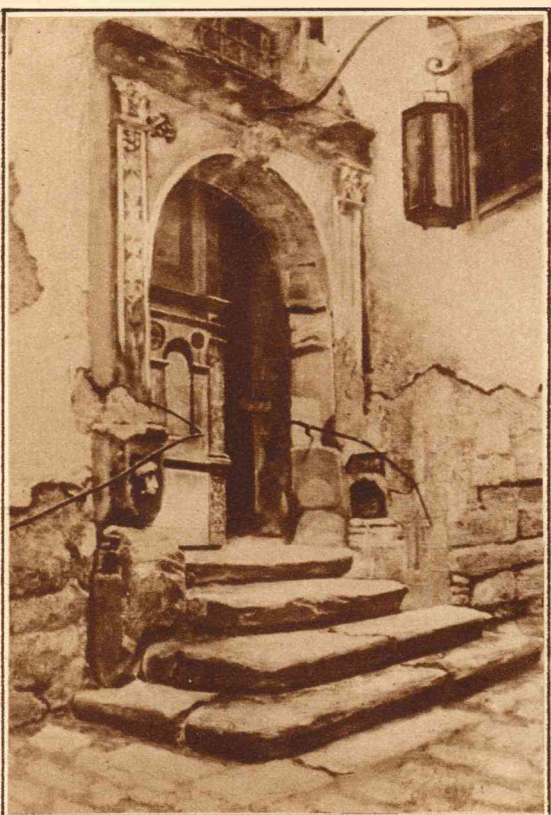
Jan Sluyters.
Zusje is jarig.

Hiernaast:
Tempelgangers,
twee tijgers die
in een maan-
nacht de trap-
pen van een
Indischen tem-
pel bestijgen,
door H. van
der Poll.

Portret van Cees van H.
door F. Bobeldijk.

Zaterdag j.l. is een drukke en belangrijke dag geweest in de Amsterdamsche kunstwereld. Niet minder dan drie tentoonstellingen werden gelijktijdig geopend: de Voorjaars-tentoonstelling van „Artis”, die der Onafhankelijken in het Stedelijk Museum en een expositie van den Amerikaanschen schilder Castle Keith bij de firma Buffa en Zonen. Voorloopig moeten wij volstaan met eenige reproducties van schilderijen uit de „Artis” en de Buffa-tentoonstelling en het afbeelden van een schilderij

van Jaap Dooijewaard, hetwelk bedoeld als inzending voor „Arti” door de jury geweigerd werd en thans veel kijkers trekt voor de vitrien der fa. Buffa.

Hiernaast links: In navolging van de Leicester Galleries te Londen, die een door de Royal Academy afgewezen schilderij van Dod Proctor tentoonstelde, exposeert de kunsthandel van Frans Buffa & Zonen te Amsterdam thans het door de jury van Arti et Amicitiae geweigerde schilderij „Het Dessert” door Jaap Dooijewaard.

Geheel links: ingang van het Stadhuis te Rothenburg door Castle Keith.

EEN SCHILDERACHTIGE GROEP — Deze bevallige schoonen zijn afgevaardigden uit hun geboorteland Csecho-Slovakije naar het Congres van den Internationalen Vrouwenraad te Londen. Zij hadden zich daarbij in haar flatteuze nationale kleederdracht gestoken.

HET BELOOFDE LAND

DOOR WILLEM VAN MOOK

Droef stond moederke te staren naar den verren landweg. Aan de einders vlamde roode brand van avondzon. En rood was die stip die in de verte, opgenomen in het purper der weg zinkende zon, verdween.

.... Ward....

De laatste groet viel als een zacht verwijt van de lippen der oude vrouw, die haar kind vertrekken zag, en met haar kind haar hart, haar vreugde, die de wereld inging. Sleepend haar moede leden, ging moederke in huis, waar vader, het hoofd verborgen in de handen, droef peinzend aan tafel zat. Het avondbrood bleef onaangeroerd en in pijnlijke stilte bleven de twee oude menschen zwijgend wachten, als luisterden zij naar terugkeerende schreden.

.... Op den landweg ging hun zoon, naar de uren-verwijderde statie. Ward was een kind van 't land, groote jongen met kinderhart en zin voor avontuur. In droomavonden had hij over de blauwdoomige dennen naar de verre einders gestaard, naar het andere land, waar hij het andere leven wist. Daar lag de stad, de bruisende, de lokkende. En nu hij op weg was verlangde hij er naar met heviger begeeren.

De stilte van het land beangstigde hem. Het was als doemden in den valavond spookachtige gedaanten op; spookgestalten die hem begeleidend omzweefden. Het waren gestalten zijner jeugd, de nevelkinderen die het sprookjesland bevolkten waarvan zijn vader hem verteld had toen hij nog klein was. Hij zag ze oprijzen uit 't wazige avondland en hij meende hunne droeve stemmen te vernemen die hem, met waarschuwend klachten, weerhouden wilden. En hij huiverde...

Diep in zijn hart verborg hij de afscheidswaarden zijner goede ouders en werktuiglijk bleef hij even staan om in de zwartvlekkende verte de hoeve te zoeken waar hij als kind geleefd had; daar dichtbij was

het huis zijner Tonia, het innige meisje dat hem oprecht liefhad en dat hij nu vergeten ging. En om hem heen scheen alles te treuren om zijn vertrek: de stomme dennen en de trieste berkenboomen, de deinende heide en de wuivende rietvelden, de laagdakige dagloonschutten die als armtierige kinderen der vlakte te kijken stonden op zijnen doortocht en de vaag aflijnende weilanden waaruit, half verborgen onder een smoorlaag, de logge lijven der melkbeesten opdoken die angstig beurelend riepen om het licht dat te sterven ging.

....

Ward had naar Antwerpen verlangd als naar het land van belofte, waar al zijn droomen verwezenlijking zouden vinden. Op zijn dorp was hij een gestudeerde, in de stad zou hij een „geleerde” zijn. Zoo peinsde hij toen hij op dien schroeierig-broeïenden oogstmaand-avond, verdrongen in de menigte, die naar de uitgangen stuwde, buiten de statie gedruwd werd.

Vóór hem sloeg de stad open als een weelderige waaier, vol lokkende kleuren van vlamme spreken die in vuurletters boven de huizen te gloeien stonden. De straten lagen als witte zomervelden onder den laaienden gloed der booglampen, die als groote lichtsprankelende bloemen waren. Vreemd gonsde het in de stad van avonddrukte. Auto's, als brullende monsters, verstoorden met rauwe siganaalkreten de zoemende geruchten. Over blinkende riggels schoven trams als schichtige beesten, kreunend en steunend door al hun ijzeren leden, angstig vonken schietend aan de trolleys.

In een café zongen schuchtere violen een avondlied. Gelokt door de muziek ging Ward binnen. Hij vond er een plaats tusschen rumoerig-lachende mannen en dwaas-snaterende vrouwen. Toen de bedrijvige serveuze hem een glas bier gebracht had, kwam er een jonge vrouw, in hel zomerkleed, naar het tafeltje waar Ward gezeten was. Gemeenzaam gichelend begon ze vertrouwelijk een gesprekje van fluisterwoordekens, die Ward maar half verstond en waarop hij, ook uit verlegenheid, niet kon antwoorden. Voor de eerste maal voelde hij zich geheel vreemd te midden der wulpsche rumoerigheid en onbeholpen groetend ging hij schielijk heen. Maar ook buiten voelde hij de onwezenlijkheid van den glorieschijn der groote stad. De menschen waren als opgejaagde wezens die een toevlucht zochten in de huizen van vermaak. Overal klonk lawaaiige muziek; in danszalen als lichtpaleizen roffelde de djingel en dreunde het orgel met krakende koperklanken; in de moderne dancings

HET VROUWELIJK DUUR-RECORD — heeft de jeugdige Amerikaansche vliegenierster Elinor Smith op haar naam weten te brengen, door

gedurende 26 uur en 23 minuten, geheel alleen, in de lucht te blijven. Hoe zij na dit experiment door haar moeder werd gelukwenscht, kunt ge hier zien

loiden gillende saxophones en schetterende trompetten van 'n stuipachtig-syncopeerenden jazz, en in luxe-bars kweelden broze tonen van flageolletten bij het weenend lied van een melancholische violoncelle. En zelfs waar Ward rust zocht voor den nacht, in een bescheiden café-hotel, rinkelde onophoudelijk een djingelend orchestrion....

* * *

Reeds bijna een jaar vertoefde Ward in de groote stad. Hij was er geen „geleerde” en zelfs geen „gestudeerde” doch moest er zich tevreden stellen met eenvoudig „bediende” in een handelshuis te zijn. Dat bracht hem juist genoeg op om heel zuinig te leven en 's-avonds, na gedanen arbeid, mistroostig op zijn mansarde te zitten, turend naar de aan- en uitflappende reclame-lichten boven de straat, die veranderlijk waren als de menschen met wie hij des daags te maken had. Eens in de week veroorloofde hij zich de weelde om aan den arm van het meisje, dat hij op een schoonen avond ontmoet had, door de straten te slenteren en er, o, heel zeldzaam, de danszalen te bezoeken, want de moderne dancings waren te duur. En ook de danszalen zou Ward wel voorbij gegaan zijn, doch Marieke kon er niet passeeren. Hij had Marieke met de geheimen van zijn verleden in kennis gesteld en op haar aandringen had hij zijn verloofde, de arme Tonia, „afgeschreven.” Aan zijn ouders schreef hij optimistische brieven, waarin hij angstvallig zijn armoe verzwegen; doch sinds de tijding aan Tonia waren de antwoorden even zeldzaam als droevig geworden.

„Al zeggen het uw brieven ook niet, 't gaat u daar verkeerd,” schreef zijn vader, maar Ward veinsde niet te begrijpen. 't Gezelschap van Marieke deed hem alle leed vergeten en hij offerde volgaarne zes lange weekse avonden in eenzaamheid op om in stilte te sparen voor den Zondag, den dag der genieting voor hem en Marieke. Zij was een licht en vroolijk meisje, dat zeer gemakkelijk van liefde sprak en in geval van nood zeer vlug met een leugentje was. Eens dat zij met Ward op een bal was, gebeurde het dat een jongmensch op haar toekwam die haar ten dans vroeg. Marieke weigerde niet en liet haar Ward verbluft alleen. Na den eersten dans begon Marieke een tweeden, 'n derden en een vierden met haar nieuwen partner. En zij zou ook een vijfden begonnen hebben, ware het niet dat Ward zenuwachtig tusschenbeide gekomen was om zijn Marieke op brute wijze van den onbekende te scheiden. Doch zij had Ward even bruto opzij geduwd en tartend-lachend had zij hem spottend toegevoegd: „Laat me toch begaan flauwe jongen, ik dans met m'n broer.” Het volk had gelachen om 't guitig ding dat, zonder zich om

Ward te bekommeren, den dans hernomen had. Wel had Ward zich vernederd gevoeld, doch spontaan had hij haar vergeven; voor hem immers was zij het symbool van de vreemde, de vrije, de trouwelooze stad, die zich alles veroorloofde en aan wie hij willoos onderworpen was. In weerwil van al deze wederwaardigheden was Ward gelukkig met een meisje van de stad te mogen verkeer en hij was, meende hij, bereid alles op te offeren om Marieke's hart geheel en al te winnen. Zij was schooner dan de Tonia van zijn dorp en veel eleganter gekleed, doch dat ze minder oprecht was bemerkte hij niet.

Maar op een avond, toen hij z'n Marieke toevallig ontmoette, vertelde ze hem, dat ze voor haar zieke moeder medicijnen mee moest brengen en vergeten had geld mee te nemen. Leuk-brutaal babbelen vroeg ze hem twintig francs. Het was voor den armen Ward een heel bedrag en ongeveer alles wat hij bezat. Maar voor Marieke zou hij zijn laatsten cent gegeven hebben. Toen zij het geld ontvangen had nam zij ijlings afscheid. Zij gaf Ward geen gelegenheid haar te vergezellen en spoedde zich, zooals ze zeide, naar huis. Doch Ward, onthutst over haar zonderlinge manier van doen, achtervolgde haar. In een andere straat zag hij haar een sigarenwinkel binnengaan. Hij posteerde zich in een portiek een weinig terzijde van de vitrine en zag hoe Marieke zijn 20-francs-biljet op de toonbank wierp en er een pakje fijne sigaretten voor ontving. Vanuit zijn schuilplaats zag Ward het meisje, na het verlaten van den winkel, aan den overkant der straat op een jongeman toestappen aan wien ze de sigaretten ten geschenke gaf. Het was de onbekende uit de danszaal. Het tweetal begroette elkaar op zeer verliefde wijze. Ward, die genoeg gezien had, maakte bij zich zelf de opmerking, dat die jongeman al evenmin haar broer kon zijn als de sigaretten tot medicijn konden dienen voor haar moeder. En hij wendde zich met walging af. Den volgenden morgen verliet Ward, ontgoocheld en teleurgesteld, de stad.

Brandend vlamde de Julizon, hoog uit de lucht.

MEJUFER AIMÉE PFANNER heeft het kranige staaltje geleverd om in 9 uren 18 minuten per waterfiets het Kanaal over te steken.

Ward was op weg naar huis, waar ze niets wisten van zijn terugkomst. Bekommerd wachtte hij bij een kromming van de baan, besluiteloos om verder te gaan. Zoo ver zijn oog reikte keek hij over bloeiende weilanden en gouden korenvelden, met hier en daar gebusselde schoven. Verderop lag de heide, een weide oneindigheid van paars en bruin met zwarte plekken van donkere dennen. Over den landweg trok een karavaan hoog-beladen hooikarren. De voerlieden zongen een lied, Ward kende het. Hij zou mee hebben willen zingen, mee hebben willen gaan om den gaffel op te nemen en het hooi in de schuren te steken. Maar hij was geen boer, op het dorp noemden ze hem een „gestudeerde,” en Ward, die een luttel jaar alleen in 't leven stond, wist dat een boer soms meer kon zijn dan een gestudeerde. Hij had een jaar vergulde armoede geleden omdat hij hield van de trotsche stad; hij had een boerendochter verzaakt, om de weeldezuchtige dochter der stad te verkiezen en hij had aan zijn eigen leven, aan zijn boerenafkomst verzaakt. Hij betreurde het toegegeven te hebben aan zijn avontuurlijke neigingen die hem uit zijn land verdreven hadden en berouwvol als de verloren zoon kuste hij, in een opperste belijdenis zijner schuld, eerbiedig de zwarte aarde van den geboortegrond, ter verzoening....

Hij zag de graanvelden die goudvlamden in 't zonnegeschroei. Hij zag de bronskoppes der bruinverzengde mannen die lustig zingend de naderende oogstkaravaan aanvoerden. En Ward zong mee het lied van den oogst, een liefdelied. Van een der hooggestapelde hooikarren riep een vrouwenstem zijn naam. Ward herkende ze, het was de stem van Tonia. Behendig klom Ward over de spaken der wentelende wielen boven op de kar en zette zich naast Tonia neer. Hij schouwde het meisje in de diep-reine oogen en haar lippen naderden hem tot een liefdekus. En de wereld verheugde zich bij het geluk van twee menschen die elkander weergevonden hadden.

Beneden klonken vreugderoepen en wuivende handen gingen omhoog. Een vuurzucht van warmen wind, gekomen uit 't lillend lichtgestraal van den middagkolk der witheete lucht, rekte door het vlamdend goud van wuivende korenschoven en boven, in 't rein gewelf, zong een vogel, verloren in de aetherstreken, een trillend leeuwerikslid. Onder de azuur-bekroonde glorie van den hellen dag, over de van zonnegoud gebronsde aarde, ging de oogstkaravaan waarmede Ward zijn blijde intrede deed in het beloofde land....

MISS HOLLAND TE PARIJS. Mejuffrouw Koopman uit Zaandam, die, zooals men weet, uit een groep gegadigden als „Miss Holland” werd uitverkoren, heeft, op haar doorreis naar Amerika, Parijs aangedaan, waarheen zij zich met haar moeder per vliegtuig begeven had. Hier ziet men de beide dames na de ontvangst op het vliegveld te Bourget.

Hun 60-jarige echtvereeniging herdachten dezer dagen Hendrik Cornelissen en Joanna Crum te Anna Paulowna.

Een 40-jarig huwelijksfeest vierde den 11en Mei het echtpaar J. Groen—Stam te Egmond aan Zee.

De Heer en Mevrouw Kloet-Pater te Hoorn hebben eveneens dezer dagen hun gouden huwelijksfeest mogen vieren.

Uit de Provincie

H. M. de Koningin-Moeder heeft de vorige week een bezoek gebracht aan Zandvoort waar zij eenige kindertehuizen bezocht heeft. Op bovenstaande foto ziet men de verwelkoming van H. M. aan het Badhuis Zeeduin door Jhr. van Lennep.

Drie Deensche watervliegtuigen van Kopenhagen op weg naar de wereld-tentoonstelling te Barcelona waren genoodzaakt wegens benzine-gebrek een noodlanding te maken op de wadden. Een 3-tal watervliegtuigen van de Mok werd op onderzoek uitgestuurd en het eerste toestel werd vrij spoedig nabij Texel gevonden. Met het oog op de duisternis werd slechts met 1 toestel verder gezocht en door middel van lichtkogels werd dit om c.a. 9 u. 30 gevonden. Daar het door de duisternis onmogelijk was om te starten, werd besloten naar de kust te taxiën, doch liep het Hollandsche watervliegtuig, dat vooring, in eenige stokken, waaraan netten bevestigd waren en scheurde het doek van den ondervleugel. Terugkerende kregen beide toestellen een grondzee en sloeg van beide toestellen de schroef kapot. Beide toestellen zijn toen voor anker gegaan en werden 's morgens door een nieuwe groep vliegtuigen, welke om 4 uur reeds gestart was, gevonden. Bijgaand een foto van de bemanning der toestellen en off.vl. Rotgans, welke de toestellen opspoorde. Van links naar rechts: A. Hansen, O. Petersen, S. Topsoe-Jensen, H. Jastrau commandant van het Deensche escadrille off. vlieger G. E. Rotgans, K. Hansen, R. Ernst en H. Jensen.

Het echtpaar J. W. C. Heertjes-Louwe te Alkmaar herdacht 11 Mei het feit dat het vóór 'een halve eeuw in den echt verbonden werd. Nog zitten ze eensgezind naast elkaar op de bank.

VACANTIE

Abonne's, die „De Stad” aan hun vacantie-adres wenschen te ontvangen, kunnen hiervan mededeeling doen aan onze bezorgers en agenten, met vermelding van tegenwoordig en vacantie-adres; het abonnementsgeld voor de te verzenden bladen moet VOORUIT aan den bezorger voldaan worden (per week 0.12½ cent). Voor kwartaal-abonné's geldt dit laatste natuurlijk niet.

Hierboven links: Op het Tramptein wordt H. M. door de schoolkinderen een aubade gebracht.

De echtelingen Dobber—Robert te Middelle mochten 10 Mei het feestelijk feit hunner 55-jarige echtvereeniging herdenken.

SPORT VAN ZONDAG

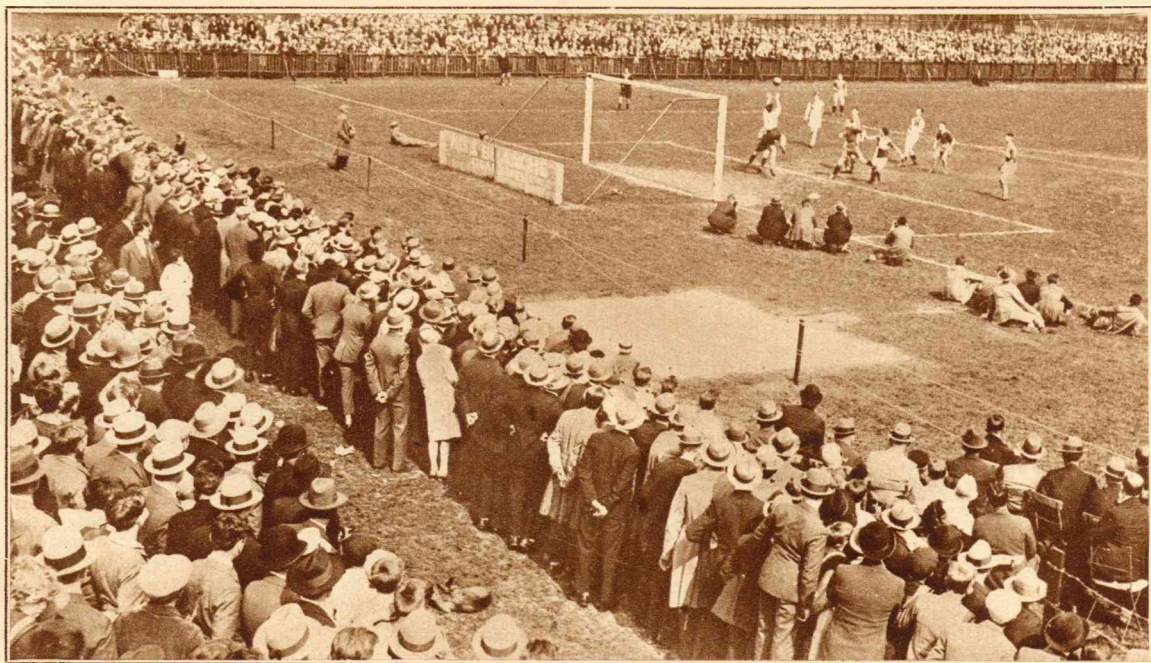
Met het eerste-klasse-voetbal is het in de hoofdstad gedaan. Gelukkig zouden we haast zeggen, want zooals 't weer Zondag was, kunnen we ons beter met de zomersporten vermaken. Zoo ongemerkt raken we daar trouwens al midden in. De tenniscapaciteit is reeds een maand aan den gang en na de wielersbaan is nu Zondag j.l. de cricketcompetitie eveneens aangevangen. Voor Amsterdam stond er reeds direct een „derby” op het programma, welke door de club van de Grootmeyers, V.V.V. dus, werd gewonnen.

Toch geeft koning voetbal zich nog niet gewonnen. Vooral voor de lagere goden is er nog werk genoeg aan den winkel.

Vlak achter het veld waar V.V.V. en V.R.A. elkander op cricketgebied bekampen, streed V.V.A. om lijfsbehoud. Alphen was te gast, de club waartegen in de plaats van dien naam werd gelijk gespeeld. Ditmaal wonnen de Amsterdamsche 2e klassers en het laat zich dus aanzien dat zij zich zullen weten te handhaven, hetgeen wij van harte hopen. Helaas gebeurde tijdens genoemden wedstrijd 'n droevig ongeval. Wim Drijfhout, V.V.A.-er in hart en nieren en nog steeds een der beste voorspelers van de rood-zwarten, brak een been. Wij wenschen hem een spoedig herstel en hopen dat V.V.A. in de resterende wedstrijden tegen Kennemers het verlies van Drijfhout niet al te zeer zal gevoelen.

D.W.S. tracht voor de zooveelste maal zijn plaatsje in de tweede klasse te heroveren. Verleden jaar met Baarn en D.O.N.A.R. lukte het niet. Thans zijn de Spaarndammerbuurt-bewoners gestart met een 6—0 overwinning in Den Helder. Dat belooft wel iets.

In de promotiecompetitie der tweede klasse van afdeling I begint eenige teekening te komen. Niet dat wij met eenige zekerheid den a.s. eersten klasser durven aanwijzen, doch de wedstrijd tusschen Haarlem en U.V.V. in de Spaarnestad heeft wel aan het licht gebracht dat de Utrechtenaren het veld zullen moeten ruimen. Wij waren in de gelegenheid deze ontmoeting bij te wonen. Het slechte spel van U.V.V. heeft ons gewoonweg

Een aardig spelmoment tijdens den promotiewedstrijd 2e klasse tusschen Haarlem en U.V.V. Een aanval op het doel der Utrechtenaren. De foto geeft bovendien een prachtig beeld van de belangstelling rond de lijnen.

gefrappeerd. Er behoorde heus niet veel moeite toe om van dit team met 4—1 te winnen. Niet alleen een 2de-klasse-kampioen zou hiertoe in staat zijn geweest. Geen onderdeel van het U.V.V.-team was voldoende. Een uitermate zwakke aanval, „gesteund” door een middenlinie, welke bijkans geen bal goed aangeeft en dan nog een verdediging waartegen het maken van doelpunten allerm minst een onoplosbaar probleem bleek. Zelfs Balt boette een deel van zijn goede reputatie in. Het geheel

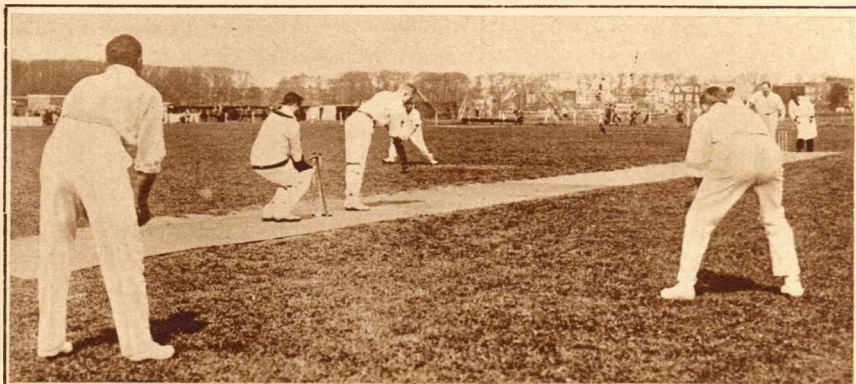
De Amerikaansche tennisterren, vereenigd met haar Hollandsche zusters, te 's-Gravenhage. Van l.n.r.: mej. Rollin Couquerque (Holland) Morrill, Wills en Cross (Amerika) Canters (Holland), Knielend Kea Bouman.

V.V.A. wint den tweeden degradatiewedstrijd tegen Alphen met 2—1. Een der aanvallen op het doel van Alphen. Kort na dit moment brak Wim Drijfhout, de V.V.A.-r in het midden, een been.

Het Uruguaysche voetbalteam Rampla Juniors, dat in Holland tegen Ajax en V.U.C. speelde en respectievelijk met 2—1 en 4—2 won.

De cricket-„derby” aan de Kruislaan, waar V.R.A. door V.V.V. werd geslagen. Onze fotograaf pakte juist het moment waarop een der V.R.A.-ers door Jan Grootmeyer wordt gebowled.

was een matig tweede-klasse-spelletje dat de Utrechtsche spelers er van maakten. Het zou ons al danig verwonderen wanneer niet Haarlem of Zeeburgia de plaats van 't Utrechtsche team ging innemen. Het spel van de Haarlemsche roodbroeken was Zondag lang niet zoo goed dat de sprekende overwinning er afdoende door wordt verklaard. Zwakte der tegenpartij was hier wel de voornaamste factor.

Wanneer Zeeburgia nu in Amsterdam eveneens van U.V.V. wint, zal de wedstrijd Haarlem—Zeeburgia wel de beslissing moeten brengen. De kansen voor de Haarlemmers staan o.i. het best. Niet alleen dat Zeeburgia eerst nog van U.V.V. moet winnen om met hen gelijk te komen, doch wanneer dan de beslissing inderdaad aan den Schoterweg moet vallen, hebben de roodbroeken toch altijd nog het voordeel van eigen terrein.

Een lentedag in het Oosterpark te Amsterdam.

DUISTERE MACHTEN

NAAR HET ENGELSCH VAN JOSEPH HOCKING DOOR JOS. P. H. HAMERS

Mark ging voor hem naar het Britsch Museum, of andere groote bibliotheken om standaardwerken te raadplegen en wetenswaardigheden te verzamelen.

De oude heer, die hem te voren had meegedeeld, dat hij zelf een hard werker was, en z'n secretaris ook hard zou laten werken, hield zich in dat opzicht aan zijn woord. Het gebeurde niet veel, dat hij hem langer dan vier of vijf uur per dag bij zich hield. Wanneer hij dan ook met z'n werkzaamheden in Windell Street klaar was, dan ging hij weer spoedig naar den winkel terug om den ouden Josua Bentham in z'n werkzaamheden ter zijde te staan, of z'n studies voort te zetten, waarbij hij de stille hoop koesterde, nog eens zijn doctoraal examen in de rechten te maken.

Onder deze veranderde omstandigheden kreeg hij niet alleen een anderen kijk op het leven, maar had er ook een verandering plaats in z'n uiterlijke verschijning. Behoorlijk gesalarieerd kon hij zich ook behoorlijk kleden, en niemand, die hem gekend had in die, voor hem zoo ellendige maanden, na het strafproces, zou hem nu herkend hebben. Maar toch was hij niet tevreden. Daar bleven voor hem te veel schaduwen op den achtergrond van zijn bestaan. Wel scheen de wereld niet meer aan den smet te denken, die op zijn leven rustte, maar hij wist, dat daarmee die smet niet uitgewischt was, en dat, zoolang het geheim niet was opgelost, hij er niet aan kon denken, weer op den ouden, vertrouwelijken voet met zijn vroegere studiemakkers en kennissen te verkeer.

Op den avond, vóór den dag, waarop hij twee jaar geleden beschuldigd van moord, was gearresteerd, bevond hij zich in de buurt van Johnson's Inn. Als door een magneet was hij er naar toe getrokken. Hij begaf zich naar de kamer, waar de moord bedreven was, en die na dien tijd onverhuurd was gebleven. Daar gekomen, onderzocht hij nauwkeurig de plaatselijke gesteldheid. Voor de zooveelste maal riep hij zich het gebeurde voor den geest, en trachtte achter het geheim te komen. Hij liet al de bijzonderheden van het verschrikkelijke voorval de revue passeeren. Maar het geheim

van den moord bleef een geheim, en het had allen schijn, dat het dit ten eeuwigen dage zou blijven. Daar ja, daar waren de kamers eens door Robertshaw bewoond; de zitkamer, waar hij avond aan avond in gezelschap van den ouden man gegeten en gestudeerd had. Hoe kwam het toch, dat de vermoorde zoo'n knap rechtsgeleerde was? Hij was altijd zeer gesloten omtrent zichzelf geweest. Van zijn verleden, van zijn relaties, was Mark onkundig.

Peinzend streek de jonge man over z'n voorhoofd. Mark herinnerde zich levendig, dat, toen de hospita op den morgen van zijn gevangenneming, Abraham Robertshaw's kamer binnentrad en het lijk zag liggen, zij kort daarna beweerde, dat een paar koffers opengebroken waren en overal papieren op den grond lagen. Voor het gerecht was echter gebleken, dat deze papieren geen licht over de zaak verspreidden. Maar de oude man zou ze toch niet zoo zorgvuldig bewaard hebben, wanneer ze van nul en geen waarde waren geweest. Wat was er van die papieren geworden? In den loop van het proces was gebleken, dat hij zonder relaties was; ook was er niemand opgedaagd, om de papieren op te eischen, die hij had nagelaten. Maar ergens moesten die papieren toch gebleven zijn. Waar waren ze? Misschien zouden ze geen licht over de zaak verspreiden. En toch, wanneer hij wist, waar ze waren, dan zou hij wellicht een en ander kunnen ontdekken, hetgeen aan de aandacht van anderen was ontgaan. Na rijp beraad besloot hij naar Scotland-Yard te gaan en te vragen, of hij de papieren eens mocht inzien. Ze zouden daar wel in 't archief opgeborgen zijn.

Van deze gedachte vervuld, ging hij weer naar den boekwinkel. Na zich dien avond te ruste te hebben begeven, lag hij bijna den geheelen nacht wakker, en dacht na over de wijze, waarop hij z'n plan ten uitvoer zou brengen.

Den volgenden dag ging hij niet, als naar gewoonte, naar Windell-Street. De heer Margraves had hem gezegd, dat hij dien dag verhinderd was, met hem te werken. Mark had dus gelegenheid

genoeg, na te denken over hetgeen **No. 9** hem twee jaar geleden overkomen was. Het scheen hem bijna ongeloflijk, maar ook verschrikkelijk toe, dat midden in Londen iemand kon vermoord worden, terwijl de moordenaar kon ontkomen, zonder eenig spoor achter zich te laten. Hij twijfelde er niet aan, of de politie was het spoor van den schuldige bijster geworden, door hem maar steeds hardnekkig als den moordenaar te beschouwen. Toen zijn naam eenmaal in onmiddellijk verband met de misdaad genoemd was, had de justitie een theorie opgebouwd, en bijna iedereen was het met die theorie eens geweest. Nadat de jury hem vrijgesproken had, omdat er geen voldoende bewijzen waren, hem te veroordeelen, was er niets gedaan om licht over de verfoeilijke daad te verspreiden. Iedereen dacht, dat, ofschoon hij aan de straffende gerechtigheid ontkomen was, hij en niemand anders, die misdaad bedreven had.

In zijn overpeinzingen werd hij door een paar klanten gestoord, die den winkel binnenkwamen. Het was inmiddels duister geworden. Hij had vergeten, het licht aan te steken; de oude Josua bevond zich in z'n kantoortje. Mark was dus alleen. In de schemering zag hij twee gestalten, die van een man en een vrouw. Haastig ging hij naar hen toe.

„Wat is er van uw dienst?” vroeg hij, „een oogenblikje; ik zal even het licht aansteken.”

Hij wierp een vluchtigen blik op de klanten en stak het licht aan. Daarna wilde hij weer het woord tot hen richten. Hij werd daarin verhinderd door den uitroep:

„Mijnheer Martineau!”

„Juffrouw Sedgmoor!” riep hij uit, „u hier?” Wat is er van uw dienst?” liet hij er op volgen.

„Bent u het werkelijk, mijnheer Martineau?” vroeg het jonge meisje, „ik dacht, dat u op het land vertoefde.”

Hij zag nu, dat haar vader bij haar was.

„Ik ben hier reeds langer dan een jaar,” antwoordde Mark.

„Daar ben ik zeer blij om, en is het werk nog al naar uw zin?”

„Zeer naar m'n zin,” zei de jonge man weer, die nauwelijks wist, wat hij zei. „Ik heb juist gekregen, wat ik zocht.”

Het scheen Mark toe, dat vader en dochter een min of meer gedwongen houding tegen hem aannamen. Hij herinnerde zich de omstandigheden, waaronder hij van deze laatste afscheid had genomen.

„Ik ben toch zoo blij, dat u ergens gekomen bent, waar u zich op uw plaats gevoelt,” zei het jonge meisje weer. U had me beloofd, mij te laten weten...”

„Wanneer ik mijn doel bereikt had,” zoo viel Mark haar in de rede, „maar ik kan niet zeggen, dat dit het geval is.”

„Ik heb er dikwijls over nagedacht, wat er toch wel van u zou geworden zijn,” hernam zij. „Toen ik van mijn bezoek aan de familie Wilding thuiskwam en mijn vader het voorgevallene meedeelde, schreef hij een brief aan mijnheer Wilding. Het kwam me voor, dat ik u groot onrecht had aangedaan, en ik was diep onder den indruk daarvan. Mijnheer Wilding antwoordde mijn vader, dat hij niet wist, waar u was, en dat hij u niet gezien en niets van u gehoord had, sinds u dien morgen zijn huis verlaten hadt.”

„Het was misschien het beste, wat er had kunnen geschieden,” hernam Mark. „Ik begaf mij onmiddellijk hierheen, omdat mijnheer Bentham eenige boeken van mij gekocht had. Hij was zoo goed, zich mij aan te trekken en mij in z'n dienst te nemen.”

„En bent u sindsdien altijd bij hem gebleven?” vroeg rechter Sedgmoor.

„Ja, altijd.”

„En besteedt u al uw tijd aan de werkzaamheden hier?”

„Neen, dat niet. Mijnheer Bentham was verder zoo goed mij nog een betrekking als secretaris te bezorgen.”

„Bij een of ander geleerd genootschap, misschien?”

„Neen, bij een ouden geleerde, bij dr. James Margraves.”

„Wat zegt u daar? Bent u dan dat jonge mensch, waarover dr. Margraves mij gesproken heeft? De doctor is een vriend van me, en sprak onlangs over u. Hij vertelde me, dat hij een uitstekende hulp in u gevonden had.”

„Noemde hij m'n naam?” vroeg Mark.

„Neen, dat niet, maar hij deelde me mede, hoeveel aangenaam en gemakkelijker hij werkte, sinds hij een secretaris had.”

„Het doet me genoegen, dit te hooren.”

„U ziet er ook veel beter uit.”

„Gelukkig ja,” hernam Mark, „mijn werk is zeer aangenaam, en mijnheer Margraves gaat eerder met mij om als met een vriend dan als met een ondergeschikte.”

De rechter keek den jongen man opmerkzaam aan, en zag, hoe goed gekleed hij was en hoe welvarend hij er uitzag.

„Maar me dunkt,” zei hij, „dat u bij den heer Margraves genoeg te doen hebt om hier nog extra-bezigheden te verrichten.”

„O, hij behandelt mij in dit opzicht zeer schappelijk,” antwoordde Mark, lachend. „Bovendien heb ik verplichting aan mijnheer Bentham. Het werk hier bevalt me heel goed; ik houd veel van boeken.”

„En,” vroeg de rechter, „hebt u nog het een of ander van die andere zaak ontdekt?”

Nauwelijks had hij dit gezegd, of hij had er spijt van. Hij zag, dat Mark huiverde en dat zijn gelaat betrokken werd.

Op dit oogenblik kwam de oude Josua Bentham uit de achterkamer

den winkel binnen. Er werd nu nog slechts over boeken gesproken.

Drie dagen later ontving Mark een brief, over welks inhoud hij niet weinig verbaasd stond. Het was niets meer of minder dan een uitnodiging voor een avondpartijtje, ten huize van rechter Sedgmoor. Het woord: verbaasd, drukt hier eigenlijk te weinig uit. Van zooiets had hij zelfs niet kunnen droomen. Het was echter werkelijkheid. Daar lag de brief; de uitnodiging was in de meest vriendelijke bewoordingen vervat. Men verzocht hem het genoegen van zijn gezelschap op aanstaanden Donderdagavond. Nu was het Maandag. Nog slechts twee volle dagen en dan zou hij Dina Sedgmoor weer zien! Maar als hij er over nadacht, dan kon hij niet, dan durfde hij niet te gaan. Bovendien was hij niet in 't bezit van een avondcostuum. Trouwens, het was een dwaasheid, aan zooiets te denken. Hij had, als verdacht van moord, voor rechter Sedgmoor terechtgestaan. De rechter had het voor en tegen van zijn schuld overwogen, en gedurende dien tijd had Mark's leven aan een draad gehangen. En nu was hij als gast op een avondpartijtje, ten huize van dien zelfden rechter uitgenoodigd! Het kon niet waar zijn; hij droomde, maar toch, daar lag de brief.

„Natuurlijk ga ik niet,” zei hij herhaaldelijk tot zichzelf. „Maar, waarom ook niet?” Blijkbaar geloofde rechter Sedgmoor aan zijn onschuld: Dina was altijd vriendelijk tegen hem geweest. Hij was nieuwsgierig, waarom men hem uitgenoodigd had. Welke beweegreden hadden ze om hem toegang tot hun huis te verleen? Zeker, hij zou heel graag gaan. Het zou een eer voor hem zijn, daar op gelijken voet met de andere genoodigden om te gaan. Waarom ook niet? Vóór Donderdag zou hij wel een avondcostuum kunnen krijgen, en hij kon het betalen ook. Bovendien zouden daardoor misschien z'n kansen

vermeerderen om z'n rechtskundige studies te voltooien. Immers, het was zoo goed als zeker, dat rechter Sedgmoor ook advocaten en rechtsgeleerden zou uitnoodigen. Hij liet den brief aan Josua Bentham zien en zeide:

„Hier, lees dat eens.”

Blijkbaar was de oude man aangenaam door den inhoud van den brief getroffen, ofschoon hij eenige opmerkingen maakte over jongelui, die pas kwamen kijken en die hun tijd verspilden met visites te maken en partijtjes bij te wonen.

„Je ziet nu, wat een dwaas je geweest bent?” sprak hij spottend.

„Hoe dat zoo?” vroeg Mark.

„Door te denken, dat men je als een paria beschouwt. Maar het kan ook wel zijn, dat je gelijk hebt. Je gaat natuurlijk, he?”

„Ik weet nog niet, wat ik doe.”

„Kom, geen onzin. Vooruit, laat je maar de maat voor een avondcostuum nemen.”

„Neen, ik denk niet, dat ik ga,” antwoordde Mark. „Ik zou heel graag willen, maar het zou te pijnlijk voor me zijn. U weet, dat die ellendige zaak nog niet...”

„Loop heen,” riep de oude man, verstoord, uit. „je doet net als een kind, dat om de maan schreit, maar het is waar, je bent nog jong, en de jeugd haalt altijd dwaasheden in d'r hoofd.”

Den daarop volgenden Donderdagavond liet Mark zich in avondtoilet bij Josua en Debora zien.

„En je hebt me gezegd, dat je niet gaan zou,” sputterde de oude man. „Natuurlijk was je van 't begin af besloten om te gaan. Dat costuum zal aardig wat kosten. Hoe kom je er toe, zooveel geld te verknoeien.”

„Dat is geen geld verknoeien, Josua,” riep Debora verontwaardigd. „Hij ziet er werkelijk deftig uit; precies een portier aan de deur van een hotel, zooals ik zoo dikwijls gezien heb.”

„Bedankt voor het compliment, Debora,” riep Mark lachend uit.

Hij begaf zich nu op weg naar Eaton-Square, niet vermoedend, wat hem dien avond zou overkomen.

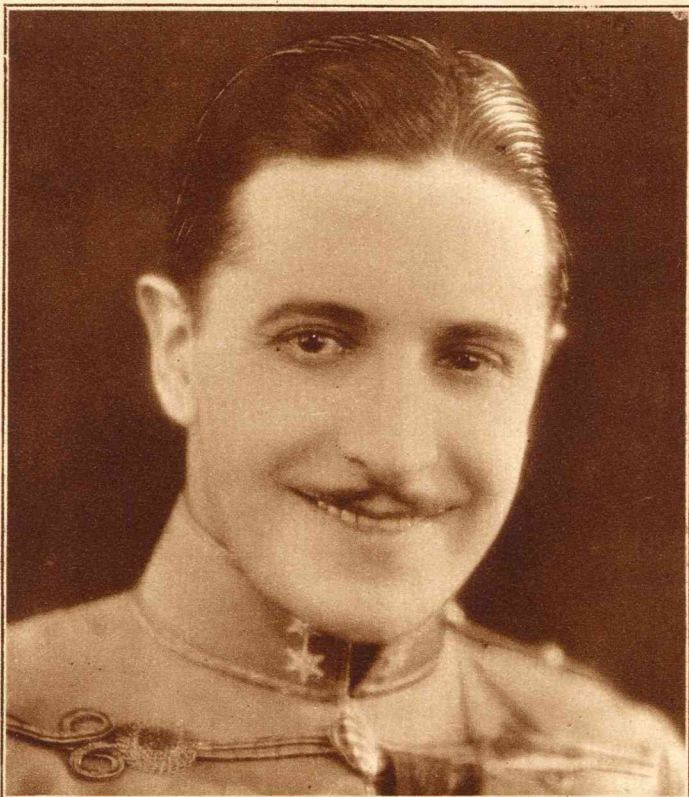
ELFDE HOOFDSTUK.

MARK MARTINEAU MAAKT KENNIS MET DE SAMENLEVING.

Dina Sedgmoor had den leeftijd bereikt, dien we den zelfbewusten leeftijd zouden kunnen noemen. Zooals alle jonge meisjes, die in 't bezit zijn van een scherp verstand en veel wilskracht, was zij zeker en beslist in het uiten harer meening. Zij twijfelde in 't algemeen zelden aan de juistheid van haar oordeel, en was gauw geërgerd, wanneer iemand met haar van meening verschildte. Toen zij Mark Martineau voor 't eerst in het ouderlijk huis zag, had zij veel belang in hem gesteld. Zijn levensgeschiedenis had indruk op haar verbeelding gemaakt, en toen zij hem zag, was zij er van overtuigd, dat men hem valsch beschuldigd en slecht behandeld had. Niet alleen was zij er over verontwaardigd, dat de verdenking van de misdaad op hem was blijven rusten, maar zij meende ook, dat hij onvoorwaardelijk z'n vroegere positie moest innemen. Zij had hem slechts vluchtig gezien op dien avond, toen hij haar vader een bezoek gebracht had, maar zijn bleek en droefgeestig gelaat had haar diep getroffen. Zij stelde een meer dan gewoon belang in hem. De oorzaak hiervan was ongetwijfeld, dat haar vader Martineau's zaak in handen had gehad, en het was voor haar buiten kijf, dat aan de rechtvaardige wijze, waarop hij het proces tegen Mark geleid had, diens invrijheidstelling te danken was geweest. (Wordt voortgezet)

LENTEWEELDE IN HET GOOI.

Ivor Novello, die als luitenant Feri von Noszty een der hoofdrollen vervult.

Lichte Cavalerie

Hieronder: Een schilderachtige, landelijke scène met Evelyn Holt als Mari Toth en Ernst Verebes als Bubenyik.

Hieronder: Een niet zeer teder onderhoud tusschen Mari Toth (Evelyn Holt) en Feri von Noszty (Ivor Novello).

